Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 279 (4677)
9 ДЕКАБРЬ 1981 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

△ 7 декабрь куни Будапештда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар билан музокаралар ўтказди.

Самимий, ўртоқлик вазиятида ўтган музокаралар чоғида икки мамлакат ҳукуматларининг бошлиқлари КПСС XXVI съездининг ва ВСИП XII съездининг қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар, Совет— Венгрия ҳамкорлигининг аҳволига, уни ривожлантириш асосий йўналишлари ва истиқболларига тааллуқли бир қанча масалаларни кўриб чиқдилар.

Европада ва бутун дунёда кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва чуқурлаштиришга, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишга ўтиш, тенг ҳуқуқли халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга тааллуқли баъзи халқаро проблемалар ҳам кўриб чиқилди.

△ Кеча Женевада Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисида Совет— Америка музокараларидаги СССР ва АҚШ делегацияларининг навбатдаги ялпи мажлиси бўлиб ўтди.

△ «Медицина фанининг вазифалари» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақолеси ана шундай номланади.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

«Сен хизмат қилаётган ўлка» — шундай деб аталган кинолекторий Самарқанднинг бой тарихи ва бугунги куни билан учрашувга маҳаллий гарнизон жангчиларини таклиф этди. Ўзбекистон халқлари маданияти ва санъати тарихи давлат музейининг ходимлари шу кинолекторийни ташкил этиш ташаббускорлари бўлдилар. Кинолекторий ёш солдатларни шаҳардаги кўпгина донгдор кишилар билан таништиради. Улар КПСС XXVI съезди делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «АН—2» самолёти экипажининг командири Г. И. Цховребовнинг ҳикоясини зўр қизиқиш билан тингладилар. Музей ходимлари жангчилар учун экскурсиялар ташкил этмоқдалар, солдатларнинг клубларида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

* * *

«Навоиазот» бирлашмасининг иккинчи навбати корхонада очилган ҳунар ўргатиш кабинетида... ишлай бошлади. Бирлашма асосий цехларидаги технология машина-ускуналарини н г ишловчи моделларини ишчи ва инженерлар ясашган. Уларга эса мактаб ўқувчилари ёрдам беришди. Болалар ҳунар ўргатиш кабинетида химиклар шаҳридаги энг йирик корхоналардан бири ишлаб чиқараётган маҳсулот намуналари билан, унинг ҳаёти билан танишадилар. Юқори синф ўқувчилари график бўйича шу кабинетга келиб турадилар, меҳнат коллективининг вакиллари билан учрашадилар. Кўпгина йигит-қизлар мактабни тамомлагандан кейин корхонада ишлай бошладилар.

* * *

Каникул саёҳатлари туристик харитасида **иккита янги** маршрут пайдо бўлди— мактаб ўқувчилари Грузия пойтахти Тбилисининг диққатга сазовор жойлари ва Балтика бўйидаги порт— Лиепая билан танишадилар. Тошкент саёҳат ва экскурсиялар бюросида тузилган маршрутлар бўйлаб қишки каникул кунлари республика пойтахтининг бир минг икки юздан кўпроқ ёш аҳолиси саёҳатга чиқади. Ёш сайёҳлар Москвада, Ленинградда, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, Ўзбекистон шаҳарларида бўладилар. Ўз навбатида Тошкент ҳам мамлакатнинг кўп жойларидан келадиган юзлаб туристларни қабул қилади.

(ЎзТАГ).

Республикамизнинг йирик саноат корхоналаридан бири— Тошкент химия-фармацевтика заводида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, корхонанинг биринчи филиалида реконструкция ишлари бажарилаяпти.

СУРАТДА: химия фанлари кандидати Т. Раҳматуллаев ва мастер В. Ким мураккаб дори-дармонлар тайёрланадиган комплекс ишини кузатмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ЮРИСТЛАР КЕНГАШИ

Тошкент шаҳар прокуратурасида КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлашни янада такомиллаштириш масалалари бўйича илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Конференцияда шаҳар ва районларнинг партия, совет ва ҳўжалик органлари вакиллари, ҳуқуқ муҳофазаси органлари, илмий муассасалар, матбуот органлари ва жамоатчилик ташкилотларининг раҳбарлари, халқ контроли комитетларининг раислари қатнашдилар.

Конференцияда Тошкент шаҳар прокурори Г. Б. Бухоровнинг доклади, Ўзбекистон ССР прокуратураси ташкилий-контроль бўлимининг бошлиғи Г. Е. Кашкетнинг ва В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети совет давлат ҳуқуқи кафедрасининг катта ўқитувчиси А. Хусановнинг қўшимча докладлари тингланди.

Конференцияда шунингдек Тошкент шаҳар партия комитети маъмурий органлар бўлими мудири В. Т. Покутнев, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари С. М. Юсупов, шаҳар Ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. Т. Буланов, шаҳар халқ контроли комитети раиси Ф. Н. Назруллаев, агрегат заводи директори В. Р. Бойконов, «Правда Востока» газета редакцияси хатлар бўлими мудири Л. С. Исамуҳамедова, шаҳар ижроия комитети юстиция бўлими бошлиғи Д. К. Қосимов, шаҳар суди раиси С. С. Салимов ва бошқалар сўзга чиқдилар.

СССРнинг 60 йиллигига— 60 зарбдор ҳафталик

БЕШ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚЛАРИ—МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ЙИЛЛИК ПЛАН— МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ШАҲАР ИНДУСТРИЯСИ ОДИМИ

Шаҳар саноат корхоналари коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, 24 ноябрда халқ хўжалик буюмларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича ўн бир ойлик планни муддатидан аввал адо этдилар.

Натижада шу йилнинг январь-ноябрь ойлари учун белгиланган саноат маҳсулоти реализация қилиш плани 101,6 процент бажарилди. Меҳнат унумдорлиги топшириққа нисбатан 102,2 процентни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати 105,9 процент бўлди, меҳнат унумдорлиги эса 1980 йилнинг январь-ноябрь ойларига нисбатан 3,9 процент юксалди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига ўсиши 62,7 процентни ташкил этди.

Товар маҳсулотни реализация қилиш бўйича давлат планини шаҳарнинг барча районлари бажарди.

Шаҳар районларида саноат ишлаб чиқариш планининг бажарилиши ва ўсиш суръати йилнинг ўн бир ойида қуйидаги маълумотлар билан изоҳланади:

Шаҳар районлари	Реализация бўйича планнинг бажарилиши (процентларда)		Утган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати (процентларда)			Ноябрь ойида социалистик мажбуриятларнинг (процентларда) бажарилиши
	1981 йилнинг ноябрь ойида	1981 йилнинг январь-ноябрь ойларида	реализация бўйича	ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	меҳнат унумдорлиги бўйича	
Шаҳар бўйича	101,3	101,6	104,6	105,9	103,9	109,4
Акмал-Икромов района	102,6	102,0	104,6	105,5	104,5	161,2
Киров района	102,7	102,6	100,3	102,3	102,9	220,0
Куйбишев района	101,4	101,4	104,1	104,2	103,6	144,0
Ленин района	100,2	100,6	105,6	106,1	105,2	72,0
Октябрь района	102,6	102,6	106,6	108,9	105,5	132,7
Собир-Раҳимов района	102,4	102,5	107,6	109,9	109,6	124,0
Сергели район	102,1	100,8	108,6	107,1	103,6	41,9
Фрунзе район	95,3	100,4	103,9	103,6	101,5	64,2
Чилонзор район	101,7	103,1	105,4	106,3	102,1	112,7
Ҳамза района	102,5	102,0	103,7	106,7	102,8	101,3

Йилнинг ўн бир ойи мобайнида Тошкент саноати планга қўшимча 47 миллион 210 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди.

Ишлаб чиқариш ҳажмини юксалтиришда «Узбекхлопкомаш» бирлашмасининг машинасозлик заводи, «Ташавтоматика». Газ аппаратуралари, «Эталон», лак-бўёқ заводлари. З-ун заводи, электротехника, химия фармацевтика, электрон техника, «Ташхимсельмаш», «Средазгазавтоматика» заводлари: «Чевар», «Средазкабель». «Энергостройиндустрия», «Қизил тонг», «Ташкентпиво». «Матбуот» полиграфия бирлашмалари, Тошкент мармар, «Тошкент» мебель бирлашмалари; тамаки, тўқимачилик-галантерея, бадиий буюмлар, «Сувенир», бош кийимлар фабрикалари; сут комбинати, «Турист» комбинати, қурилиш материаллари комбинати, 1-уйсозлик комбинати, 2-уйсозлик комбинати, «Узбекэнергоремонт» корхоналари ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришда юксак суръатларга эришдилар.

Кўпгина корхоналар шартномадаги мажбуриятларини бажара бориб, муҳим халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш бўйича ноябрь ойи топшириғини муваффақиятли уддаладилар.

Шу билан бирга 1981 йилнинг январь-ноябрь ойларида шаҳарнинг уч корхонаси маҳсулот реализация қилиш бўйича план топшириғини уддалай олмади. Бу тепловоз ремонт заводи (Ленин райони), ошхона ва бошқа мебеллар заводи (Сергели райони), шампан винолар заводидир (Ҳамза райони).

Календарда—январь, ўн биринчи бош йиллигининг биринчи йилининг сўнгги ойи. Барча участкаларда. бригадаларда. цехларда шу кунларда социалистик мусобақаларга якун ясалди, ишлаб чиқариш резервлари аниқланаяпти.

Ишнинг манфаатлари меҳнатни ташкил этишни, технологияни такомиллаштириш ш н и, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишни, иш сифатини яхшилашни тақозо этади. Токи, коллективлар беш йилликнинг биринчи йили учун қабул қилинган план ва мажбуриятларини шараф билан бажарсинлар, янги йилнинг дастлабки кунларидан унумли меҳнат қилиш учун мустаҳкам моддий техник база яратсинлар.

Комсомол аъзоси Насиба Ҳайдарованинг пой тахтимиздаги тўқимачилик-галантерея маҳсулотлари фабрикасида ишлаётганига атиги икки йил бўлди холос. Аммо у ўзининг меҳнатсеварлиги, тажрибали ишчиларнинг ёрдами туфайли қисқа вақт ичида тикувчи-мотористлик касбини пухта эгаллаб олди.

Ҳозир у корхона илғорларидан қолишмай смена топшириқларини 110 процентга етказиб адо этмоқда.

СУРАТДА: Н. Ҳайдарова.

Х. Мирзакаримов фотоси.

ҚУРИЛИШ МАЙДОНЛАРИДА

БРИГАДА ҒАЙРАТИ

Тошкент қурилиш Бош бошқармаси 153-трестига қарашли 1-Бошқармасининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Холхўжа Баҳодиров бошлиқ комплекслашган бригадаси қурувчилари шу кунларда «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» ҳаракатида фаол иштирок этиб, қувончли натижаларга эришмоқдалар. Бригада коллективи пойтахтимизнинг Ҳамза районидаги Янги йўл кўчасида тўрт қаватли 400 ўринга мўлжалланган ётоқхона қурилишини қизғин олиб бормоқда.

БУГУН

қурувчилар ана шу ётоқхонанинг умумий қурилиш ишларини муддатидан 15 кун илгари битказишга муяссар бўлдилар. Айни пайтда 12-қурилиш бошқармасининг пардозлаш бригадалари бу ерда сайқал бериш ишларини муваффақият билан давом эттиришмоқда.

Бинокорлар Злобин методи асосида меҳнат қилишмоқда. Ҳозирги кунда бригаданинг меҳнат календарида 1982 йилнинг иккинчи ярми бошланган.

М. ФЕЛЬДМАН.

ҚУРИЛИШ УЧУН МЕХАНИЗМЛАР

Шу йилнинг ёзида Москва шаҳрида бўлиб ўтган халқаро қурилиш ва йўл машиналари кўргазмасида Ўзбекистон мутахассислари Германия Федератив Республикаси корхоналарига буюртма берган эдилар. Ўшанда тузилган ўзаро шартномага биноан бетон қоришмасини тайёрлаш, ташиш ва ётқизишда ишлатиладиган ускуналарнинг комплекти Тошкентга келтирилди.

Бу ускуналарни Германия Федератив Республикасидаги Штеттер фирмаси мамлакатимиздаги «Союзспецтяжстрой» бирлашмаси билан ҳамкорликда тайёрлаган. Бу ускуналар ўзининг юксак техникавий кўрсаткичлари билан ажралиб туради. Стационарли махсус насос бетон қоришмасини 16 қаватли бино тепасига ва ён атрофдаги 200 метр масофага узата олади. Автобетонкасос соатига 80 кубометр бетонни пойдеворга ётқизади.

— Янги ускуна, —деб ҳикоя қилади «Висотстрой» трестининг бош механиги В. К. Севиянц, — осмонўпар биноларни бунёд этишда жуда кўл келади. Айниқса бино тепасида ва унинг атрофида бетонни ётқизиш ишида кўл меҳнатини анча камайтиради.

«ЖИЛҒА» ШУҲРАТ ҚОЗОНМОҚДА

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли «Узгипроводхоз» институти қошида ташкил этилган «Жилға» халқ ҳаваскорлик ансамбли икки йилдан буён муваффақиятли ишлаб турибди.

Қисқа вақт ичида бир неча кўрик ва конкурсларда муваффақият қозонган бу коллектив Москвада Бутуниттифоқ Халқ Ҳўжалиги Ютуқлари Виставкасида зиёратчиларга концерт бериш шарафига муяссар бўлди. Натижада ансамбль мамлакат виставкасининг дипломи ва Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди.

Бу ансамблнинг ижрочилик маҳорати ҳатто Латвиядаги кино санъати усталарини ҳам қизиқтириб қолди. Бу республикада Родриго Грунович Рекард режиссёрлигида яратилган «Сув ҳақида достон» ҳужжатли фильмида ансамбль қатнашчилари суратга тушдилар. Ансамблга оддий телефончи Абдуваҳоб Нўлдошев бадиий раҳбарлик қилмоқда. Унинг аъзоларидан Шукрулла Убайдуллаев, Дилбар Нўъмонова, Ғафур Исамуҳамедов, Эркин Умаров, Флора Каттахўжаева, Тоҳир Ориповлар турли касб эгалари бўлишига қарамай, ўзбек классик ва замонавий халқ қўшиқ ва рақсларини репертуарга олиб киришдилар.

Т. ШОЮСУПОВА,
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги матбуот маркази мухбири.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

ҚИШГА ЖИДДИЙ ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Шаҳар хўжалигини қузқиш шароитида ишлашга тайёрлаш бўйича штабнинг навбатдаги мажлиси бўлди. Мажлисни Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов олиб борди. Унда халқ назоратчиларининг тескириш материаллари бўйича ёнилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланишга қаратилган тадбирларнинг бажарилиши юзасидан ҳисоботлар тингланди.

Шаҳардаги барча истеъмолчиларнинг газ билан таъминланишини яхшилаш мақсадида Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг қозонхонасига олиб борувчи узунлиги 6,5 километрлик газ қувурлари қурилиши тугалланди. Маҳорат, Журжоний, Назарбек, Меҳмондўст, Бешкент кўчалари, Файзиобод кўчасининг 1-проездидан 4-проездигача бўлган қисмида газ қувурлари фойдаланишга топширилди. Полевая кўчаси бўйлаб ўтказилган газ қувурининг ишлаши таъминланди. Барча қозонхоналарда белгиланган график асосида капитал ва жорий ремонт ишлари ўтказилди, резерв ёнилғи жамғариб қўйилди.

Бугунги кунда фойдали майдони 19 миллион квадрат метрдан ортиқ бўлган уй-жой фондини қишга тайёрлашга катта эътибор берилди. Бироқ, ҳамма микрорайонларда ҳам томларни ремонт қилиш, иситиш системасини ювиш етарли даражада ўтказилди деб бўлмайди. Бу аҳолининг ҳақли эътирозига сабаб бўлмоқда. Турли муассасаларга қарашли уй-жой фондининг ҳам яна сифатли тайёрланиши, эшикларга пружиналар ўрнатиш, хоналарни иситиш ишларини тезроқ тугаллаш талаб этилади.

Шаҳарда 144 кўча, 106 километрли кўчаларни ёритиш тармоғи капитал ремонтдан чиқарилди. Белгиланган жойларга қум тўлдирилган контейнерлар қўйилди. Қор ортувчи, қум сочувчи махсус автомашиналар қиш шароитида ишлашга созлаб қўйилди.

Шаҳар пассажир транспорти хўжалигини қиш шароитида ишлашга тайёрлаш бўйича белгиланган тадбирлар асосан бажарилди. Контакт тармоғи ва 50 та подстанцияда профилактика ишлари ўтказилди. Барча трамвай-троллейбус деполарида подъезд йўлларни ремонт қилиш ишлари ниҳоясига етказилди.

Айни пайтда айрим тадбирларни бажариш муддатлари бузиляпти. Район қозонхоналари корхонаси ва «Узбекгидроэнергострой» трести, «Чилонзор», «Сергели», шунингдек «Қорасув» кимёвий сув тозалаш қозонхонасидаги қозонларни фойдаланишга топширишни таъминлашмади. Штаб аъзоларининг қарори билан бу ишлар 25 декабргача бажарилиши зарур.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш бош бошқармаси, «Главташкентстрой»нинг 159-қурилиш трести «Бешқайрағоч — 2» қозонхонасини кенгайтириш бўйича ишларнинг белгиланган муддатларини чўзиб юборишяпти. Қозонхона қурилишининг бориши Акмал Икромов райони қишга тайёргарлик бўйича штабининг назоратига остига олинди.

Тошкент 1-уйсозлик комбинати турар жой массивидаги қозонхона ва иссиқлик термоэнергостройнинг реконструкция қилиш тугалланмаган. «Шимолий-Шарқ» насос станцияси қурилишида иш суръати паст.

Ана шу камчиликларнинг барчаси турар жой массивларини иссиқлик билан таъминлашда қийинчилик туғдиради. Ахир қиш— қишлигини қилади ва унга жиддий тайёргарлик кўриш керак.

Штаб мажлисида Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Б. Ғ. Ҳалилов қатнашди.

Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун

ТЕПЛИЦАДА ПИШИҚЧИЛИК

Пойтахт областининг Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг теплица комбинати. Ичкарига киришингиз билан олтиндек сап-сариқ лимон ва апельсинларнинг ҳиди димоққа урилади. Шу кунларда комбинат миришкорлари етилган ҳосилни пешма-пеш узиб олмоқдалар. Звено бошлиғи Шокирҳон Эрматов новдаларни кесиб, экишга тайёрламоқда. Бу ерда «Меер» навли серҳосил лимонинг уч минг туп кўчати етиштирилиб, республикага тарқатилмоқда.

А. Саидмуҳамедов бошлиқ бригада цитрусчилари икки гектар майдонда лимон, апельсин, сабзавотдан мўл ҳосил етиштирдилар. Пландаги 90 минг дона лимоннинг 50 минг донаси Тошкент шаҳри аҳолисига тортиқ этилди. Бундан ташқари 100 тонна помидор, бодринг аҳоли дастурхонига жўнатилди.

Комбинат миришкорларидан Умида Маърупова, Феруза Шодиллаева, Ҳадя Назирова, Мавжуда Шорахмедова, Зулайхо Комилова кабилар ҳар куни кўплаб лимон ва апельсин узишаяпти.

Комбинат азаматлари янги йил дастурхони ҳақида хозирданоқ кизғин тайёргарлик кўришмоқда. 50 минг дона «Меер», «Юбилейний» навли лимонлар, 35 тонна помидор ва бодринг шаҳар аҳолисига етказиб берилади. Комбинат меҳнат аҳли қишки пишиқчилик мавсумида давлатга 200 минг сўмлик даромад келтиради.

И. РУСТАМОВ.

БУЮК ЖАСОРАТНИ ШАРАФЛАБ

Бундан 40 йил муқаддам мамлакатимизда Улуғ Ватан уруши бошланганида Москвадаги «Подъёмник» заводи Тошкентга кўчириб келтирилган эди. Ўшанда барча дастгоҳлар, ускуналар билан бирга бу корхонанинг ишчилари ҳам Тошкентда ишлаш учун келган эдилар. Шулардан бири Мария Викторовна Романовадир. У ҳозирда меҳнат ветерани. Куни кеча бу аёл СССР халқлари дўстлиги музейида Москва остоналаридаги буюк жасоратнинг 40 йиллиги муносабати билан ташкил этилган маросимда 1941-йил воқеаларини ҳикоя қилиб берди.

Музейга Ҳамза районидаги ўрта мактабларнинг ўқувчилари ташриф буюришди.

Гвардия офицери Петр Чирва, ветеран жангчилардан Николай Волков, Михаил Кулинич ва бошқалар ўша машаққатли кунларнинг шон-шуҳрати ҳақида ҳикоя қилиб бердилар.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

Тинчлик манфаатларини кўзлаб

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитетининг Бухарестда бўлиб ўтган мажлиси социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари тинчликсеварлигининг янги яққол исботи бўлди. Мажлис тамом бўлганидан кейин эълон қилинган ахборотда Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Руминия, СССР ва Чехословакия вакиллари бундай дейишди: ҳозирги шароитда тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашда, модий ресурслардан ва илм-фан ютуқларидан одамларни қириш ва цивилизацияни вайрон қилиш мақсадида эмас, балки халқлар олдида турган социал-иқтисодий проблемаларни ҳал этиш, уларнинг фаровонлигини ошириш, маданиятни равнақ топтириш манфаатлари йўлида фойдаланишда инсониятнинг ҳаётий эҳтиёжларига мувофиқ вазифалар ҳал қилишга имкон берадиган халқаро муҳитни ўзгартиришдир.

Жаҳон матбуоти Бухарест учрашувини юқори баҳолади. «Варшава Шартномасига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг учрашуви ўртоқ Л. И. Брежневнинг Боннга қилган муҳим визитидан бевосита кейин ўтказилганлиги бу учрашувга алоҳида аҳамият бахш этди,— деб ёзади Болгарияда чиқадиган «Работническое дело» газетаси. — Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари олий даражадаги Совет— Гарбий Германия учрашувининг аҳамиятини қайд этиш билан бир вақтда Совет Иттифоқининг ташаббусларини ва, аввало, Европадаги ядровий қуролларни камайтириш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлашлар ини билдирдилар. Бу таклифлар ядро уруши хавфига қарши чиқаётган барча халқларнинг орзу-умидларига, кенг омманинг талабларига мос бўлиб тушади».

Америкадаги «Вашингтон пост» газетасининг уқтириб ёзишича, Бухарестдаги мажлис қатнашчилари ўз давлатларининг ўртача олисликка учадиган ядровий воситалар проблемасини ҳал этишга ва шу тариқа иккала томон—Шарқ билан Ғарб—Европадаги объектларни мўлжалга олиб турган ўртача олисликка учувчи ядро қуролининг ҳамма турларидан воз кечишга яна даъват қилинганини мамнуният билан қайд этади.

Вакиллари мажлисда қатнашган давлатлар шунга аминдирларки, ижтимоий тузуми қандайлигидан қатъий назар, Европадаги ҳамма халқлар учун Европа умумий уйдир, деб таъкидлайди ГДРдаги «Нойес дойчланд» газетаси. Бу уй ҳеч қачон уруш ҳаракати майдонига айланмаслиги керак. Унда яшовчи ҳар бир киши тинчлик, мустақиллик, тараққиёт ва равнақ неъматларидан баҳраманд бўлиши лозим.

С. КУЛИК,
ТАСС шарҳловчиси.

Шаҳримиздаги ёғ-мой комбинати коллективи ўн биринчи беш йиллик, нинг биринчи йили ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари адо этди ва пландан ташқари 900 минг сўмлик маҳсулот тайёрлади.

СУРАТДА: илғор смена бошлиғи Ф. Эрматов ва цех бошлиғи Ҳ. Раҳматуллаев ҳамда оператор Ф. Мавлоноваларни иш устида кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

• Меҳнатда камол топган

САРДОР

Тепасига «Партия қўмитаси» деб ёзиб қўйилган эшигидан чиқиб, зина бўйлаб пастга кетарканман, хаёлим ҳозиргина партком секретари ўринбосари Николай Георгиевич Белозеровнинг: «У тажрибали ишчи, ташаббускор, корхонамиз машъалигина эмас, ёшларнинг меҳрибон мураббийси, қалби пок коммунист» деган сўзлари қулоқларим остида ҳамон жаранглади. Шу ўйлар оғушида замонавий типда қурилган бинонинг учинчи қаватидан тушиб, ҳовлига чиққанимни ҳам сезмай қолибман.

Цехга кирилганда, паст-баланд «фрезеровка» ва пармалаш дастгоҳларининг бўғиқ овозлари атрофни қамраганди. Уларнинг тепасида махсус кийимлар кийган, кўзларига ҳимоя кўзойнакларини тақкан кишилар чаққонлик билан ҳар хил операцияларни бажаришяпти. Бу цехда бир неча марта бўлсамда, Муҳаммаджон Туробовнинг қайси участкада меҳнат қилишини билмасдим. Тўғридаги станокда қўли ишдан бўшаган ишчидан сўрадим:

— Кечирасиз, Туробов қайси участкада ишлайди?

— Йўлакдан тўғри бориб, темир будкадан ўтгач, чапга. Ўни ўша ердан, топасиз.

Цех ичкарисига тобора кириб бораркансан, атрофдаги овозлар бир лаҳза кишини қарахт қилгудек бўлади. Белгиланган жойга келиб бурилдим. Мендан ўн метр чамаси наридаги дастгоҳлар орасидан қалпоқ кийган баланд бўйли кишининг қомати кўринди. У қўлидаги детални «махсус жой»га эҳтиёткорлик билан қўйди-да, ёнидаги кнопкани босди. Ярим автоматлашган пармалаш дастгоҳининг кўзга аниқ ташланиб турган олти тиғи шитоб билан айланиб, доира ҳосил қилди. қўйилган деталга тегиши билан эса, ишқаланиб ғалати овоз чиқа бошлади.

Ҳаракатлари жуда чаққон бу кишини дарҳол танидим. Муҳаммаджон акани 70-йилларда бир беш йиллик топшириғини бажариш ташаббуси билан чиққанини эшитгандим. Аммо қар чоқ мени бир нарса ўйлантирар: «Айрим ишчилар ғайрат билан ишлаб, смена топшириғини 20 —30 процент ошириб бажара олишади. Қандай қилиб Муҳаммаджон ака жуда синчковлик билан ишлаётганди. Шуларни кузатарканман, участка мастери Олег Федоровнинг келганини ҳам сезмай қолибман. Ундан М. Туробов иши ҳақида сўрадим.

— Аввало, жуда тартибли ишчи, қолариб, ўзи участкага қайтди. Парторг мақсадимни тушуниб, сўз бошлади:

— Бу ишчи ҳақида гапиришдан олдин шуни айтиш керакки, шундай киши коллективимизда меҳнат қилаётганидан ғурурланаман. Чунки жонажон партиямиз XXVI съезд-корлик талаб этса керак, Муҳаммаджон ака жуда синчковлик билан ишлаётганди. Шуларни кузатарканман, участка мастери Олег Федоровнинг келганини ҳам сезмай қолибман. Ундан М. Туробов иши ҳақида сўрадим.

— Аввало, жуда тартибли ишчи, қолариб, ўзи участкага қайтди. Парторг мақсадимни тушуниб, сўз бошлади:

— Бу ишчи ҳақида гапиришдан олдин шуни айтиш керакки, шундай киши коллективимизда меҳнат қилаётганидан ғурурланаман. Чунки жонажон партиямиз XXVI съезди-ю, қалдини рослаб, ўгирилди.

Ҳаёлимдан партком ўринбосари Н. Белозеров билан бўлган суҳбат ўтди: «...1960 йил эди. Энди-гина ишга келган Муҳаммаджон баланд бўйли, қотма, чайир йигит эди. Бошидаги қалпоғини яқинлашдим. Мени кўрди-ю, қалдини рослаб, ўгирилди.

Ҳаёлимдан партком ўринбосари Н. Белозеров билан бўлган суҳбат ўтди: «...1960 йил эди. Энди-гина ишга келган Муҳаммаджон баланд бўйли, қотма, чайир йигит эди. Бошидаги қалпоғини пармалаш станогидаги иш унумини оширяпти. Чунки дастгоҳ бузилиб қолса, созловчи ҳам ўзим, ишловчи ҳам. Демоқчиманки, ҳар бир ишчи ўз станогидагина эмас, бошқаларида ҳам бемалол ишлай олсин. Бу, қишини «универсал» ишчига айлантиради, иш соатидан ўринли фойдаланиш имконини беради.

— КПСС XXVI съезди ҳаётингизда қандай из қолдирди?

— Ҳаётидан мамнун ҳар бир кишининг энг бахтли дамлари бўлади. Мен учун энг ёдда қоларли дам — қўлимга XXVI съезд делегати мандатини олганимда юз берди. Ўзимча, наҳотки мендайин оддий ишчи мамлакатимиз ҳаётини таҳлил қиладиган катта анжуманда қатнашса, деб ўйлайман. Бундай улуғ йиғинларда иштирок этиш ҳар бир коммунистнинг юксак орзуси бўлса керак. Съезд кунлари хотирада абадий сақланадиган давр бўлди.

— Ҳозирги меҳнат суръатларингиз қандай?

— Тракторнинг 43 килограммли олдинги вилкасидан ҳар куни 60та ўрнига 100тадан тайёрлаяпман.

Цехда яна станокларнинг гуриллаши бошланди. Иккинчи смена ишини бошлаганди. Муҳаммаджон ака билан хайрлашаркамиз, унинг савлат тўкиб турган уч дастгоҳига қараб қўйдим. Уларда фақатгина Муҳаммаджон акадек саботли, ишдан қочмайдиган, асл коммунистларгина ишлай олиши мумкин...

Ҳа, СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи 7-механика цехининг созловчиси Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ҳамда КПСС XXVI съезди делегати Муҳаммаджон Туробов ана шундай олижаноб қалб эгаси. М. Туробов ҳозиргача 40 га яқин шогирд тайёрлади. Уларнинг кўпчилиги у билан бир сафда меҳнат қилишмоқда.

Корхона фахри — илғорлар сардорининг кўкрагини Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари ҳамда Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмаси (ВДНХ) нинг олтин медали безаб турибди.

Ғ. РАЗЗОҚОВ,
СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводининг ишчиси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

ПРАГА. Бу ерда «шимол-жануб» автомобиль магистрали шимолий участкаси фойдаланишга топширилди. У муддатидан тўрт ой илгари битди. Энди транспорт 20 минут ичида шаҳарнинг бир неча қатор трассаларидан тўхтамай ўтиб кета олади. Бу трасса пойтахтнинг жанубида Прага — Братислава автомобиль йўлига келиб қўшилади.

Магистрал шаҳар ва шаҳар атрофидан кесиб ўтувчи транспорт ҳаракатини тезлаштиришга, ҳаракат хавфсизлигини оширишга имкон берди. Чехословакия пойтахтини ривожлантиришнинг бош планига мувофиқ юк автомобиллари учун махсус яна иккита асосий трассани қуришга киришилди. Улар бу шаҳарнинг шарқий ва ғарбий чеккаларини айланиб ўтади ва Прага транспорт муаммосини ҳал этишга имкон беради.

• • •

ПАРИЖ. Пойтахтнинг 20-округ кўчаларидан бирига атоқли француз рассоми Фернан Леже номи берилди. Франция пойтахти муниципал кенгаши рассом туғилган кунининг 100 йиллигини нишонлаш юзасидан шундай қарор қабул қилди.

• • •

НЬЮ-ЙОРК. Шаҳар кўчалари янги йил арафасида йиғиштирилб олинмаган аҳлатлар билан «безанди». Бу ерда кўча супурувчилардан 2 минг киши нинг забастовкаси давом этмоқда. Хусусий компания АҚШда кун кечириш қимматлашганлиги муносабати билан уларнинг иш ҳақини ошириш ҳақидаги талабларини қондиришдан бош тортмоқда.

Пенсильвания штатидаги Филадельфия шаҳри транспорт системаси катта молиявий қийинчиликни бошдан кечирмоқда.

Яқин орада шошилинч чоралар кўрилмаса, деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси, 1982 йилнинг июль ойига бориб, маблағ йўқлиги туфайли Филадельфия районида шаҳар атрофи поездларининг қатнови тўхтаб қолади.

• • •

ТОКИО. Япония пойтахтидаги уй-жой биноларининг деярли 14 проценти энг оддий санитария талабларига жавоб бермайди. Миллий ер агентлигининг докладида шу ҳақда гапирилади. Бу бинолар нинг ярмидан кўпи капитал ремонтга муҳтож. Бутун кун бўйи бу уйларга қуёш тушмайди.

• • •

ЯУНДЕ. Камерун пойтахтида шаҳарни кўкаламзорлаш кампанияси бошланди. Шаҳар маҳкамаси биноси олдида тантанали вазиятда дастлабки дарахт кўчатлари ўтказилди.

Яундани қуриш ва реконструкциялаш бош планига мувофиқ шаҳарда жамоат боғлари барпо этиш, катта йўлларни кўкаламзорлаш белгиланди. Ҳаммаси бўлиб 200 минг туп ҳар хил дарахт кўчатлари ўтказилади.

АРАБ ХАЛҚЛАРИГА ТАҲЛИКА

БАЙРУТ. Фаластин қаршилик ҳаракатининг раҳбарлари Вашингтон билан Тель-Авив ўртасида «стратегик ҳамкорлик» тўғрисида тузилган битимни кескин қораладилар. Қаршилик ҳаракати расмий вакилининг бу ерда тарқатилган баёнотида уқтириб ўтилишича, бу битим қандай ёлғон шиорлар билан пардаланмасин, региондаги барча халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигига таҳлика солади. Бу битим Исроилнинг агрессивлигини ва унинг Араб миллатига солаётган хавф-хатарини бекиёс кўпайтиради. Бунга қарши турмоқ учун, деб таъкидланади баёнотда, Фаластин қаршилик ҳаракати Араб мамлакатларини янги агрессив иттифоқ қатнашчиларига қарши курашга бутун куч-ғайратни сафарбар этишга чақиради. Шу муносабат билан Фаластин қаршилик ҳаракатининг расмий вакили қўшилмаган давлатлар билан ҳамда араб халқларининг одилона курашини изчиллик билан қўллаб-қувватлаб келаётган Совет Иттифоқи бошчилигидаги социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ҳар томонлама мустаҳкамлашга ҳамда ривожлантиришга чақирди.

ПЕКИН АГЕНТЛАР ЮБОРМОҚДА

ЖАКАРТА. Индонезия бош прокурори Исмоил Солиҳнинг парламентда айтган гапига қараганда ғайриқонуний йўл билан шу мамлакатга кириб олган хитойларни жойлаштириш учун ҳукумат алоҳида орол ажратишга тўғри келмоқда.

Кейинги вақтларда Пекин Жануби-Шарқий Осиё давлатларига ўз агентларини кўплаб юбора бошлади. Чунончи, ҳозир Индонезиянинг суд органлари қалбаки ҳужжатлар билан мамлакатга суқилиб кирган 1500 га яқин Хитой фуқаросининг ишини кўриб чиқмоқда. Жанубий-Шарқий Осиё мамлакатларининг матбуоти Хитойнинг махсус маҳкамалари регионга ўз агентларини жойлаштириб олиш учун «қочоқлар» оқимини уюштираётганини неча марталаб уқтириб ёзди. Малайзияда чиқадиган «Нью стрейж таймс» газетасининг далолат беришича, бу агентларнинг вазифаси айғоқчилик маълумотларини тўплаш ойлагина иборат бўлиб қолмасдан, ҳукуматга қарши турли-туман ғуруҳларнинг қўпорувчилик фаолиятига ёошчилик қилиб туришдан, регион мамлакатларида яшаб турган Хитой миллатига мансуб кишилардан ўзига ҳайриҳоҳ гуруҳларни тузишдан ҳам иборат.

ОҚИЛОНА ОГОҲЛАНТИРИШ

НЬЮ-ЙОРК. Вашингтоннинг Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқни тўхтатишга қаратилган сиёсати, бу нулга камситувчи тусиқлар қўйиши айланиб келиб, пировард оқибатда Қўшма Штатларнинг ўз манфаатларига муқаррар зарба уради. АҚШдаги «Рэнд корпорейшн» деб аталган мўътабар тадқиқотчилик ташкилоти маъмуриятнинг Америка-Совет савдо-иқтисодий муносабатлари соҳасидаги сиёсатини таҳлил этиб, мана шу хулосага келди.

Ташкилот мутахассислари мудофаа министрлигининг буюртмаси билан тайёрлаб берган маълумотномада Оқ уй Американинг СССРга экспортини, жумладан замонавий технология етказиб беришни янада кўпроқ чеклаши Қўшма Штатларнинг сиёсий ва молиявий манфаатларига қаттиқ зарба урган бўлур эди, деб таъкидланади. Бу чора Америка компанияларига салбий таъсир қилади, чунки улар ССР билан нормал савдо-иқтисодий муносабат боғлаб турган Ғарб мамлакатларининг фирмаларига нисбатан «ноқулай аҳволга» солиб қўйилади.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

БУХАРЕСТ. Руминияда юзлаб корхоналар чиқиндисиз ишлашга ўтди. Чиқиндиларни ва иккиламчи хом ашёни қайта ишлаш республика саноатининг мустақил тармоғи бўлиб қолди. Беш йиллик (1981-1985 йиллар) планида саноатнинг шу тармоғи халқ хўжалигининг хом ашёга бўлган талаб-эҳтиёжининг 40-50 процентини таъминлайди.

Руминияда аҳолидан олинадиган, саноатда қайта ишлатишга яроқли иккиламчи хом ашёнинг миқдорини олдиндан белгилашни йўлга қўйдилар. Масалан, ҳозирги беш йилликда аҳоли истеъмол қилиб бўлган 1 миллион 800 минг квадрат метр газлама, 410 миллион жуфт пойафзал, 3,5 миллион дона автомобиль покришкаси, кўп миқдорда қоғоз, ойна ва бошқа буюмлар қабул қилиб олиниши ҳисоблаб чиқилди.

• • •

ДАМАШҚ. Бу ерда Сурия Араб Республикаси президентининг мамлакат ҳукуматини қайта тузиш тўғрисидаги декрети эълон қилинди. Кабинетга яна Аодул Рауф Қосим бошчилик қилади. Аодул Халим Ҳаддам унинг ўринбосари ва ташқи ишлар министри бўлиб қолди. Мустафо Тилаш мудофаа министри лавозимида қолди. Ҳукумат составига янги тўққизта министр киритилди.

Ҳукуматда иккита ўрин. коммуникация министри ва лавозимсиз давлат министри ўрнини Сурия коммунистлари эгалладилар.

• • •

БАМАКО. Куба Компартияси делегациясининг Мали Республикасига қилган визити Куба билан Мали ўртасида муносабатларни янада ривожлантиришга, Куба Компартияси билан Мали Халқ Демократик Иттифоқи ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашга бағишланди. Визит якунлари юзасидан бу ерда эълон қилинган қўшма ахборотда шу ҳақда гапирилади. Томонлар ер юзида халқлар ўртасида тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тарафдори эканликларини билдирдилар. Улар Куба Республикасининг суверенитети ва территориал бутунлигига таҳдид қилаётган АҚШ империалистик доираларининг агрессив кирдикорларини қоралидилар.

Куба Компартияси делегацияси Мали Халқ Демократик Иттифоқи делегацияси билан музокаралар олиб борди.

Флоренция — жаҳонга маълум ва машҳур бўлган Марказий Италиянинг йирик шаҳарларидан биридир. Саноат маркази ва мамлакатнинг йирик маданий марказларидан бири бўлган бу шаҳар ўзининг гўзал манзараси билан тобора туристлар диққатини жалб этмоқда.

СУРАТДА: Флоренция кўчаларидан бирида.

ТАСС фотохроникаси.

РИВОЖЛАНИШНИНГ БОШ ЙЎНАЛИШИ

БЕРЛИН. Саноатнинг етакчи тармоқларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш асосида халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини янада ошириш — шу беш йиллика ГДР экономикасини ривожлантиришнинг бош йўналишидир. ГДР халқ палатасининг сессиясида якдиллик билан қабул қилинган 1981-1985 йилларда республика халқ хўжалигини ривожлантириш плани ва 1982 йилги халқ хўжалик плани тўғрисидаги қонунлар шундан далолат беради.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида қардош мамлакатлар билан, аввало Совет Иттифоқи билан мустаҳкам ҳамкорлик қилиш ГДРни самарали ривожлантириш нинг ҳал қилувчи шарти эканлиги халқ палатасининг сессиясида таъкидлаб ўтилди. СССР билан ГДР ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялашнинг 1990 йилгача мўлжалланган программасини изчиллик билан рўёбга чиқариш алоҳида аҳамиятга эгадир.

ГДР халқ хўжалигини ривожлантириш планига биноан мамлакатнинг миллий даромади беш йиллик охирига бориб, 1980 йилга нисбатан 28 процент кўпайиши, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ҳам шунча миқдорда ошиши лозим.

ТАШВИҚОТЧИЛИК НАЙРАНГИ БАРБОД БЎЛДИ

ВАШИНГТОН. Пойтахтдаги «Шератон» меҳмонхонасида қариларга доир ишларга бағишланган конференция тугади. Шу анжумани ташкил этишга жазм қилган АҚШ маъмурияти уни кекса америкаликлар тўғрисидаги қалбаки «ғамхўрлик»ни намойиш қиладиган ташвиқотчилик найрангига айлантиришга зўр бериб уринди.

Бироқ. Си-Би-Эс телекомпанияси уқтириб айтганидек, ҳамма нарсу хийлаларга қарамай, маъмурият «ўз иродасини конференцияга қабул қилдира олмади». «Шератон» меҳмонхонаси залида олдин америкаликларнинг ризқи эвазига мислсиз қуролланиш пойгасини авж олдираётган Вашингтоннинг халқ манфаатларига зид милитаристик йўлини танқид қилувчи ғазабли сўзлар айтилди.

Конференция делегатларининг катта бир группаси «пул қуролланишга эмас, балки социал эҳтиёжларга сарф лансин!» деган шиор остида Оқ уй ёнида намойиш ўтказди. Улар тарқатган баёнотда, жумладан, бундай дейилади: «маъмурият қуролланиш пойгасини кучайтираётган лиги уруш хавфини анча кўпайтирмоқда, пулнинг қадрини батгар пасайтирмоқда, бюджет камомотини чуқурлаштирмоқда. Рейганнинг солиқ программаси — корпорациялар ва бойларга совғадир. Бу йўлга қарши курашиш учун куч-ғайратни сафарбар қилиш зарур».

Нон—бебаҳо бойлигимиз

ОИЛАДА ТЕЖАМКОР БЎЛАЙЛИК

Ризқ-рўзимиз нонни тежаб-тергаш ҳақида матбуотда қимматли фикрлар билдирилмоқда, яхши маслаҳатлар ўртага ташланмоқда. Чиндан ҳам тўқликка шўхлик қилиб, нонни исроф қилиш, уни аҳлатга қўшиб ташлаш, молларга бериш, тўйларда керагидан ортиқча ёпиш ва сидириш каби ҳодисаларга жамоатчилик бефарқ қараб турмаслиги керак.

Собир Раҳимов районидаги биз истиқомат қилаётган «Дўстлик» маҳалласида ҳам «Нон — бебаҳо бойлигимиз, ундан тежаб-тергаб фойдаланайлик» мавзуида йиғилиш ўтказилди. Йиғилишда Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари, хизматчилар, ўқитувчилар сўзга чиқишди. Улар бебаҳо бойликни оилада тежамкорлик билан ишлатиш ҳақида ўз фикрларини билдиришди.

Маҳалламизда олиб борилаётган бундай тарғибот ишлари яхши самара бермоқда. Эрта билан келган «Автодормехбаза» машинаси ёнида кузатиб турсангиз, ҳеч бир челакда нон бурдасини кўрмайсиз. Мабодо бирор хонадонда ортиқча нон қолган бўлса целлофан халтага солиб, уни шофёрга беришади. Шофёр эса уни алоҳида ажратилган жойга қўйётганининг гувоҳи бўласиз. Маҳалламизда бўлаётган тўйлар ҳам ортиқча исрофгарчиликсиз ўтмоқда.

Мен Тошкентдаги 26-алоқа бўлими мудири Шукур ака Жўраевнинг уйларида тез-тез бўлиб тураман. Уларнинг оилавий дастурхони ҳамиша тўкин бўлади. Дастурхонга юмшоқ нонлар қатори қотирилган қулча нон, гоҳо талқон ҳам келтирилади. Шукур ака: «ахир, қотган нон инсон учун даво-ку» дейдилар. Демак оилада нондан тўғри фойдаланишнинг бир неча усуллари бор бўлиб, катта ёшдагилар кичикларга маслаҳатгўй бўлишса айни муддао бўлади. Қотган нон ва талқонни мисол келтиришдан мақсад, мана шу оилада ҳар куни, ҳар ой ва йилда қанчадан-қанча нон иқтисод қилинаётгани маълум бўлади. Шу боисдан ўз меҳнатимиз туфайли яратилаётган бебаҳо бойлигимизни аввало оилада тежаб-тергайлик, унинг ортиқча сарф бўлишига сира ҳам йўл қўймайлик.

И. УСМОНОВ.

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси 4-цехининг А. Абдушоҳидов бош бўлган бригада ишчилари чигит экиш сеялкалари йиғиш ойлик топшириқларини ҳамиша муддатидан илгари адо этишмоқда.

СУРАТДА: навбатдаги сеялкалар туркумини тайёрлаш пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«ЎҚУВЧИЛАР ҚИЙНАЛМОҚДА»

Гвардейская кўчасининг нобоплиги шу сарлавҳали материалда танқид қилинган эди.

Киров район ободонлаштириш бошқармасидан олинган жавобда кўрсатилишича, кўча ремонт қилинибб, тартибга келтирилган.

«ҲАММОМДАГИ ТАРТИБСИЗЛИК»

Бешқайрағочдаги айрим ҳаммомларнинг нобоплиги, ремонталаблиги юқоридаги сарлавҳали материалда танқид қилинган эди.

Шаҳар аҳолига машиний хизмат кўрсатиш бошқармасидан олинган жавобда кўрсатилишича, 28-ҳаммомнинг барча филиаллари капитал ремонтдан чиқарилди. Бугхона ёғочдан ишланди, мебель ва бошқа инвентарлар билан таъминланди. Санитария ҳолати яхшиланди. Газета материали 3-ҳаммом-кир ювиш комбинати коллективи ўртасида муҳокама этилди.

«ДАРАХТКЕСАР «ҲИМОЯЧИЛАР»

Бу сарлавҳали материалда Мирза Ғолиб кўчасида дарахтлар бекорга кесилаётгани танқид қилинган эди.

Шаҳар ободонлаштириш бош бошқармасидан қуйидаги жавоб олинди: Мирза Ғолиб кўчасидаги айрим дарахтлар касалланиб, бошқа дарахтларга ҳам юқиш хавфи бўлгани учун ўсимликларни ҳимоя этиш станцияси йиғирма саккиз қуриган ва касалланган дарахтни кесди. Текшириш натижасида бу кўчада ноўрин кесилган дарахтлар йўқлиги аниқланди.

2 ЮШКЕНТ вечерний ОҚШОМИ

9 ДЕКАБРЬ, 1981 й.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

УЗОҚ УМР СИРЛАРИ

КЕКСАЛИК — ХАСТАЛИК ЭМАС

Геронтология — медицина-биология фанларининг бир бўлими бўлиб, тирик организмларнинг, шу жумладан одамнинг қариш жараёнини ўрганадиган илмдир. Ҳозирги замон геронтология ютуқлари қаришнинг асосий жараёнини кўрсатиб, кексайган кишиларнинг меҳнат қилиши, овқатланиши, дам олишини мақсадга мувофиқ ташкил этиш, социал ва медицина ёрдами беришнинг рационал формаларини қидириб топишга қаратилган.

Октябрь революциясига қадар Россияда ўртача умр кўриш 32 йил эди, холос. Ҳозирги вақтда бу қарийб икки баравар ошди. Эркаклар умри 70 йил, аёллар умри 74 йил бўлди. Эркаклар ва аёллар ўртасидаги бу фарқ, асосан эркаклар касбининг характери ва травматизмлигига, ичкилик ва чекиш сабабларига боғлиқ. Одам умрининг бу катта ўзгаришлари геронтологиянинг ривожланишини тақозо қилди. Ҳозирги замон фани, қарилик ва ўлим яшашнинг муқаррар босқичларидир деб таъкидлайди. Ф. Энгельс яшаш — ўлиш демакдир, деб ёзган эди. Қариш ҳам ўлим каби муқаррар. Аммо қаришда ҳам қариш борда.

Олимлар организмнинг қариш сабабларини тушунтириш учун 300 га яқин тахмин қиладилар. Бир гипотезада қариш жараёнини молекулар — ирсиятга, бошқасида ҳужайра, учинчисида — қўшувчи тўқима ва нерв системасининг ўзгаришларига боғлаб кўрсатилади. Қаришнинг икки тури: бири соғлом, табиий физиологик қариш ва иккинчиси барвақт, патологик қариш борлиги аниқланган. Одамда қарилик аломатлари ҳамма вақт ҳам бир хил кўринишда ва маълум бир ёшда юзага келавермайди. Генгер қироли Людовик II йигирма олти йил умр кўрган у шу ёшгача болаликни, ўспиринликни, йигитликни, қариликни бошидан кечирган, жуда мункиллаб қолиб, олам-дан ўтган.

Кишининг соғлиги ва ёшлиги ўз қўлида. Қариб қолаяпман деб хавотирланиш керак эмас. Доимо ёш бўлишнинг биринчи шарти шудир.

Меҳнат кишининг соғлом ва узоқ умр кўришининг асосий шарти. Ортиқча чарчагунча, ҳолдан тойгунча ишлаш ярамайди, меҳнат ва дам олишни тўғри ташкил этмоқ лозим. В. И. Ленин «Ҳордиқ чиқаришни билмайдиган одам ишлашни ҳам билмайди», деган эди. Дам олганда ҳам актив дам олиш керак, яъни сайр қилиш, волейбол ўйнаш, қайиқда сузиш, спорт ва ҳоказолар билан шуғулланиш керак. Кекса одам бир мунча енгил, ўзи қизиқкан иш билан машғул бўлиши лозим. Қариялар ўзи севиб қилган иш кайфиятини яхшилайди, чарчатмайди, аксинча тетиклаштиради, эшитиш қобилиятини сусайган беморларга хирургия йўли билан ёрдам беришнинг янги методи ишлаб чиқилди. Мазкур операцияни унинг муаллифлари — ортокератотомия деб аташган. Бу усулнинг афзаллиги шундан иборатки, у бир мунча содда бўлиб, кам жароҳат қолдиради. Бутун операция ўн-ўн беш минут давом этади.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) — профессор О. В. Груша, медицина фанлари кандидати С. Э. Аветисов, академик М. М. Краснов ва аспирант В. Д. Маминконян. Улар ана шу янги методни ишлаб чиқишда иштирок этишган.

В. Христофоров фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

Тартибга келганда, япон мақолига амал қилса ёмон бўлмайди: «Нонуштани ўзинг қил, тушликни дўст билан баҳам кўр, кечки овқатни душманингга бер», — дейилади.

Лукмони ҳаким ўз яқинларига: «соғ бўлай ва қаримай десангиз, йилда бир бор сурги қилинг, шаҳватга берилманг, ҳафтада ҳаммомга тушинг», дер экан.

Ичкилик ичишга келганда эса, кўп ичиш ярамас одатгина эмас, балки бир қадаҳнинг ҳам катта зиён етказишини эсда тутмоқ лозим. Чекиш соғлиқнинг ашаддий душмани эканлиги ҳаммага маълум. Тамаки тутуни таркибида никотин, радиоактив модда — полоний ва органимзга зарарли таъсир кўрсатувчи бир қанча кимёвий моддалар бор. Чекиш фақат чекувчини эмас, унинг атрофидаги кишиларни ҳам заҳарлайди. Тамаки тутуни болалар учун айниқса зарарли.

Бизнинг Тошкент медицина институти 2-даволаш факультетининг, факультет хирургия кафедраси ходимлари бир неча йиллардан бери кексаларда хирургик касалликларнинг пайдо бўлиши, ўтиши, уларни даволаш ва олдини олиш соҳасида бир қанча илмий ишлар олиб бормоқдалар.

Тажриба ва илмий кузатишлар шуни кўрсатдики, ўткир хирургик касалликлар қариларда ёшларга нисбатан оғирроқ ўтади, ўлим эса 3—5 марта кўпроқ учрайди. Кексалар организми активлигининг сустлиги, диагностиканинг қийинлиги ва иккаламчи касалликлар асосий сабабларидан бири ҳисобланади. Уларда морфологик ўзгаришларга нисбатан, аксарият хирургик касалликларнинг клиникаси суст кечади.

Қарилар кўпинча ўзларича даволанишга ҳаракат қилишади. Шу сабабли врачга кеч мурожаат этишади. Ҳозирги пайтда нафас ва қон-томир системасини ҳисобга олган ҳолда хирургик касалликларини даволаш усуллари, қисқа давом этадиган енгил операциялар мавжуд бўлиб, улар практикага кенг жорий этилмоқда. Ўз билигча даволанмасдан вақтида врачга мурожаат қилинса, касалликнинг олди олинади ва даволаш шунчалик енгил ўтади. Буларнинг ҳаммаси бажарса бўладиган ва асосан ўзимизга боғлиқ нарса. Турмушни қизиқарли, ширин ўтказиш ҳам фақат ўзимизга боғлиқ, бу эса навқиронлик ва узоқ умр кўришга имкон беради.

Р. НУРМУҲАМЕДОВ,
профессор.

С. АЛИМУҲАМЕДОВ,
ординатор-хирург.

ШИФО МАСКАНЛАРИДА

МАРОҚЛИ УНИВЕРСИТЕТ

Киров районидаги 31-марказий поликлиника «Марказ — 4» микрорайонига жойлашган бўлиб, у 60 мингдан зиёд аҳолига медицина хизмати кўрсатяпти. Юздан ортиқ малакали шифокор ва ҳамширалар беморларга намунали хизмат қилишяпти. Шу поликлиника қошида жамоатчилик асосида ташкил қилинган «Саломатлик университети» ўн икки йилдан бери ибратли ишлаб келяпти.

Университетда ўқиш икки йил давом этади. Ҳозиргача уни 500 дан ортиқ тингловчи битириб, махсус диплом олдилар. Университет машғулотлари қатъий план асосида олиб борилади. Ҳар бир тингловчи ўқув планининг мазмуни ёритилган абонементга эга. Дарс ўтиладиган хона доимо техника воситалари, кўргазмали қуроллар билан жиҳозланган бўлади.

Университетнинг иш фаолиятини акс эттирувчи кўргазма ва альбом ҳам диққатга сазовор. Университет машғулотларига фан докторлари, фан кандидатлари ва тажрибали шифокорлар жалб этилган. Поликлиникага қарашли 13 та корхона ва болалар муассасаларида ҳам тегишли суҳбат ва лекциялар олиб борилмоқда.

Турли касб эгаларидан ташкил топган юздан ортиқ киши университетга иштиёқ билан қатнашиб, ҳозирги замон медицина янгиликлари билан танишиб бормоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИДА

ЯНГИ УСУЛ АФЗАЛЛИГИ

Статистика маълумотларига қараганда, ер юзидаги аҳоли тўртдан бир қисмининг кўзи ожиз экан. Уларнинг аксарияти эса ёшлар. Кўриш қобилиятининг пастлиги туфайли улар баъзи касбларни эгаллаш имкониятидан маҳрумдир. Айрим ҳолларда эса уларга анъанавий кўзойнак ёки контакт линзалар ҳам ёрдам бермайди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Бутуниттифоқ кўз касалликлари илмий-тадқиқот институтида СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, Ленин ва Давлат мукофотларининг лауреати. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони профессор Михаил Михайлович Краснов бошчилигида узоқдан кўриш қобилияти сусайган беморларга хирургия йўли билан ёрдам беришнинг янги методи ишлаб чиқилди. Мазкур операцияни унинг муаллифлари — ортокератотомия деб аташган. Бу усулнинг афзаллиги шундан иборатки, у бир мунча содда бўлиб, кам жароҳат қолдиради. Бутун операция ўн-ўн беш минут давом этади.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) — профессор О. В. Груша, медицина фанлари кандидати С. Э. Аветисов, академик М. М. Краснов ва аспирант В. Д. Маминконян. Улар ана шу янги методни ишлаб чиқишда иштирок этишган.

В. Христофоров фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

● БИЛИБ ҚЎЙИШ ЯХШИ

УЗУКНИ ТЎҒРИ ТАНЛАНГ

Чиройли, бежирим, кичикроқ узук тақиб юриш, айниқса аёллар қўлига ярашади. Ҳозир эркаклар ўртасида ҳам узук тақиш мода бўлган. Никоҳ узукларини танлаганда бармоққа мосини олиш керак. Акс ҳолда кўп ўтмай бармоқда қон юриши қисилиб, шиша бошлайди. Шуининг учун узукни вақти-вақти билан ечиб қўйиш зарур. Кир ювиш, идиш ювиш пайтларида, уйқуга ётиш олдидан узук ечиб қўйилса, бармоқлар дам олади, қон айланиши яхшиланади.

Узук қўлга мос бўлмаса, қўл касаллиги, яъни бармоқлар шиши бошланади, узук бармоқни қиса бошлайди. Одатда бундай вақтда бармоқларга совун, ёғ, вазелин суриб, узукни бир амаллаб бўшатишади. Агар узукни бармоқдан чиқариш иложи бўлмаса, тезда хирургга учрашиш керак.

Баъзан бармоқдаги узук оғир жароҳат ҳам келтириб чиқаради. Бундай ҳол айниқса қурувчи-бинокорларда учрамоқда, чунки улар иш вақтида бармоқдан узукни олмай ишлашади. Натижада ҳар хил нарсалар узукка илинади, бундай узук бармоқни шилади, ҳатто кирраси суякқача бориб етади. Бундай ҳол юз берганда жароҳат дарҳол олиб кетмасдан тезда даволаниш керак.

Бармоқни қисиб, ҳеч чиқмайдиган узукни баъзилар заргарга ёки тиш докторига олиб бориб кестирадилар. Биз бармоқдан узукни чиқаришнинг икки хил усулини тажрибада аниқладик.

Биринчи усул: узук бармоқни қисиб қолганда йўғонроқ ип олиб, уч-тўрт қаватлайсиз, кейин бармоқ учидан то узукқача ипни секин-секин ўраб борасиз сўнг ип учини узук тагидан ўтказиб, бармоққа ипни яна ўрайсиз. Шундан кейин бармоқни қисиб турган узукни ип устидан осонгина чиқариб олсангиз бўлади.

Иккинчи усул: узук бармоқни қаттиқ қисганда қўлни иссиқ сувда совунлаб яхшилаб ювасиз, рентген плёнкасидан эни 0,8—1 сантиметр, узунлиги эса 5—6 сантиметр лентачалар қирқиб, бармоқнинг устидан ўтказиб, узук тагига охиста ўтказасиз. Узук силлиқ лента устидан осонгина сирғалиб чиқади.

Бармоқни қисган узукни ҳар қандай йўл билан чиқариб олганда ҳам хирургга кўрсатиб, даволатиш керак, акс ҳолда арзимаган тирналиш катта жароҳат келтириб чиқаради.

А. ТУРҒУНОВ,
хирург.

«ЯНГИ ЙИЛ АТТРАКЦИОНИ» — ТОМОШАБИНЛАРГА

МОСКВА. Марказий телевидение шу кунларда катта янги йил байрам томошалари программасини тайёрламоқда. Кўрсатувлардан бири Цветной бульварда жойлашган пойтахт циркида суратга олинди. У «Янги йил аттракциони» деб аталади. Бу кўрсатувда томошабинлар ҳайвон ўргатувчилар Татьяна ва Александр Филатовларнинг ноёб «Айиқ цирки» номерлари билан, халқаро Оскар мукофотининг лауреати, РСФСРда хизмат кўрсатган артист, Грузия ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Игорь Кио ва бошқа машҳур артистларнинг чиқишларини томоша қиладилар.

Кўрсатув программасини таниқли эстрада қўшиқчиси, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Алла Пугачёва ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист Спартак Мишулинлар олиб боришади.

СУРАТЛАРДА: Алла Пугачёва янги қўшиқ ижро этмоқда; ҳайвон ўргатувчи Филатовларнинг самокат ҳайдовчи айиқлари; «Янги йил аттракциони»да халқаро конкурслар лауреати Ирина Понаровская ҳам иштирок этади.

В. Созинов фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

● Иззатингдан айрилма

ОҚИБАТ

(БЎЛГАН ВОҚЕА)

Фарзанд тарбияси ҳар бир ота-она учун шарафли, мукаддасдир. Баъзида ота-оналар тарбияга бефарқ бўлиб, кейин изтироб чекишади. Тўғри фарзанд ақли, одобли бўлса, ундан кейингилари ҳам катта ғарва қайси йўлдан юрса, кичиги ҳам шунга эргашиб, ота-она ишончини оқлайди, агар тўнғич фарзанд ноқобил бўлса-чи?..

Шунга эришмоқлик керакки, фарзанд билан фикр юритаётганда, сухбатлашаётганда, унинг ёши, руҳиятини ҳисобга олган ҳолда, катта ёшдаги кишилар билан суҳбатлашаётгандек сўзлашиш айни муддао бўлади. Агар тарбиячи терс, қўпол бўлса, бола унден чўчиб, қулоқ тутмай қўяди. Натижада...

...Мактаб болалари ҳар куни дарс тугаган, магазин ёнига тўпланишиб, ҳар хил ўйинлар ўтказишади. Магазиннинг чап бекинида иститомкат қилувчи Достон хола эса болаларнинг қий-чувларини ёқтирмас, уларни ҳар хил куракда турмайдиган сўзлар билан ҳақоратлаб, қувиб юборарди. Шунданми, Достон хола кўринди дегунча, болалар юрак ҳовучлаб, қочиб қолишарди. Бугун ҳам ҳудди шундай ҳол юз берди.

Достон хола кўнгли ҳуфтон, дили зимистон бўлиб, уйга кириб келганида кеч кириб, феруза осмонда биринкетин юлдузлар кўзини бошлаган эди, «Нега болалар мендан чўчишади?» ўйларди у изтироб билан. Шу пайт эшик очилиб, маҳалладоши Рўзигул опа кўринди. Унинг важохатидан қаҳр ёғилар, кўзларида аламли ўт чақнарди. Достон хола аввалига қотиб қолди, сўнг тили зўрға калимага келиб, охистагина «келинг» деди.

— Андишани қўрқоқлик деб ўйласангиз, янглишасиз. Сизда ҳеч оналик ғурури борми? Сизда виждон борми ўзи?— деди Рўзигул опа ўзини босолмай, бутун нафратини сочиб.

— Нималар деяпсиз, Рўзигулхон, бу сўзларни қайси тил билан айтаяпсиз?

— Ўғлингиз... ўғлингиз Бахриддин...

— Ўғлимга. Ўғлимга нима бўлди? Чайналмасдан бундай гапирсангизчи? — дея ўрнидан шашт билан турган Достон хола, Рўзигулнинг «ўғлимга пичоқ урибди» деган сўзини эшитди-ю, ҳолсизланиб ўтириб қолди. Бундай кўнгилсиз воқеалар ўғлининг ҳаётида тез-тез бўлиб турса-да, бу энг ашаддийси, энг ёмони эди. Достон холанинг шусиз ҳам ташвиши ўзига етиб ортган эди. Кеча қизи Нафосат қайнанасини уриб, қош-кўзларини кўкартириб, уйига қайтиб келган эди. Достон хола шуларни эслаб қанча ўтирди, билмайди. Сўнг судраниб бориб, кўшни хонанинг эшигини очиб юборди. Хона папирос тутуни билан тўлган, арақ ҳиди анқиб турар, ўғли ечинмасдан, хатто оёқ кийимини ҳам ечмасдан ухлаб ётар, ёстиғи тепасида пичоқ, камар, тросс турарди. Достон хола шу алфозда ўғлининг бошида чўккалаб ўтириб қолди, ҳаёл уни бундан анча йил илгари бўлиб ўтган воқеага етаклади.

Ўшанда ўғли олти ёшда эди. Бир куни қўшнисиникидан қуёнчалардан биттасини ўғирлаб кириб келди-да:

— Ойи, ҳеч ким кўргани йўқ. Ўзингиз «мол эгасидан йўқолса, топиб олган кишининг мулки бўлади», дегансиз-ку, бу қуён энди меники бўлади.

Она «доно» ўғлига миннатдорчилик билдирди:

— Келгусида сендан ҳузур кўраман деб умид боғлаганман, албатта топағон бола бўлиб етишасан.

Рағбатлантирилган ўғли эртаси куни қўшнисиникидан яна қуён ўғирлаб келди.

Орадан бир неча йил ўтди. Бола ўсиб, ўн уч ёшга кирди. Қўшнисиникига кириб, энди қуёнча эмас, ундан каттароқ ўғирликка қўл урди. Тилла соат, қимматбаҳо ҳар хил тақинчоқлар, пул ўғирлаб уйга келганда шоша-пиша, ҳеч кимга кўрсатмай уларни кўзден кечира бошлади. Шу пайт унинг тепасида Достон хола пайдо бўлди, ўғлининг қўлидагиларни олгир мушукдек ташланиб олиб олмоқчи бўлди. Ўғил онасини кўрган заҳоти эҳтиёткорлик қилган эди.

— Ўғлим, энди сен кичик эмассан, менга бера қол, мен сенга мотоцикл олиб бераман, —деди она ва ўғлининг қўлидагиларни олиб олди. Пул ва нодир буюмлар кимники эканлиги, унинг қўлига қандай тушиб қолганлигини ҳам суриштирмади. Гўё узумни олди-ю, иштаҳаси очилиб, боғини суриштирмади. Бу узумлар ўғли ва ўзининг бошига балолар келтиришини билмасди.

Ўғил ҳар доим «Ўғрилик қилганимни онам билса, ўлдиради» деб ўйларди. Лекин онаси у ўйлагандек баджаҳл, болани тергаб турадиган эмасакан, шунинг учун у ўғриликни ёмон иш деб ўйламас, қайтага онанинг мактовидан жасурлик олиб тобора эгри кўчадан борарди.

Йиллар ўтиб, ўғрилик кўчасига кирган фарзанд онадан яширинча чекка-чеккада чекадиган, сўнг спиртли ичимликлар ичадиган одат чиқарди. Ўғли на онага, на катталарга сўз бермай қўйди. Энди унинг жиловини тутиб бўлмасди. Кўни-қўшни, ёру-биродарларнинг панд-насиҳатларини у дашном деб тушунарди. Ҳеч кеерда ишламас, ишга бўйни ёр бермасди, лақиллаб юриб, алалоқибат фалокатга йўлиқди...

Ичкилик ичиб, гум бўлиб ётган Бахриддин чўчиб уйғониб кетди, онасини кўриб ўшкирди.

— Нима қилиб турибсан, чиқ бу ердан!

Онаизор бўйин эгиб, адил қомати ҳам бўлиб чиқиб кетди. Ўрнига ётди. Лекин ҳеч уйқуси келмади. У ўғлига кичикликдан нотўғри тарбия берганини, бу йўлда тузатиб бўлмас хато қилганини ўйлаб изтироблар чекди, пушаймонлар еди. Ўғлининг бундан кейинги аччик тақдирини ўйлаб, онаизор қақшаб, кон қақшаб йиғлади. Аммо онанинг ҳамма изтиробларини, ўкинчларини энди бехуда эди, энди кеч бўлган эди.

Н. ХУДОЙҚУЛОВ.

ТО справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. АҲМЕДОВ: Мен 1964 йилдан бери Ворошилов номли «Ташсельмаш» заводида ишлайман. Цехта тегириш машиналарининг айрим деталларини ва ҳар хил майда буюмларни бўяймак. Техника хавфсизлигига тегишли қийим, противогаз ва бошқа нарсаларни беришади, ҳамда сут билан таъминлаб турадилар.

Айтингчи, мен 50 ёшдан пенсияга чиқишим мумкинми? Раҳбарларнинг айтишича, мен 50 ёшдан пенсияга чиқишим мумкин эмас экан, сабаби мен ишлаётган цех соғлиққа хавфсиз экан.

Жавоб: СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети ва ВЦСПС Президиумининг 1974 йил 15 октябрдаги «298/п — 22» сонли қарори билан тасдиқланган рўйхатга асосан қуйидаги ишлар оғир, соғлиққа зарарли ҳисобланади:

а) 2 процентдан ортиқ кўргошин эритмаси аралашган бўёқ, лак ва эфирли қоришма (шпаклевка) целлюлоза, эпексид смоласи, симобли бирикма, сурмали бўёқ, бензол, метанол ва улардан чиққан кислотол, толуллол ҳамда мураккаб спиртли бўёқлар билан камера, машина, агрегат, кема, вагон, цистерна ва резервуарлар ичида ишлаш;

в) ёриқлик чиқарувчи бўёқлар билан ишловчи бўёқчилар. Уларнинг иш куни 6 соатдан ошмаслиги керак, меҳнат отпускаларига 12 кун қўшилади ва пенсияга 50 ёшдан чиқадилар.

* * *

Т. ЮСУПОВ: Мен Тошкент тақрибдаги агрегат заводида ишчи бўлиб ишлайман. Тошкент Давлат университетидаги тайёрлов бўлимига ўқишга кириш учун заводимиз раҳбарларидан йўлланма беришларини сўраган эдим. Йўлланма бермишмади. Биз фақат техникага доир бўлган олий ўқув юртларига йўлланма берамиз деб айтишди. Шу тўғрими?

Жавоб: СССР Министрлар Советининг 1959 йил 18 сентябрдаги «1099» сонли қарорига мувофиқ олий ўқув юртлари ва техникумларга кириш учун йўлланма билан ўқишга тайёргарлик кўрган, қобилиятли, практик иш стажи икки йилдан кам бўлмаган илғор ишчилар юборилардилар.

* * *

М. РАҲМОНОВ: Кечки ҳунар-техника билим юртларида ҳамда кундузги ҳунар-техника билим юртларининг кечки бўлимларида (группаларида) ўқийдиган ишчи ва хизматчиларга қандай имтиёзлар берилади?

Жавоб: Кечки ҳунар-техника билим юртларида ҳамда кундузги ҳунар-техника билим юртларининг кечки бўлимларида (группаларида) ўқийдиган ишчи ва хизматчилар машғулот бўладиган кунлари билим юртларидаги ўқув машғулотига боролмасликка сабаб бўладиган сменадан ташқари ишларга жалб этилмасликлари керак.

Бундай билим юртларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда муваффақиятли ўқиган шахслар йил мобайнида тайёрланиш ва имтиҳон топшириш учун 30 кунга ишдан озод қилинадилар. Бунда асосий иш жойида иш ҳақининг 50 проценти сақланади.

ИЧИМЛИК СОДАСИ ФОЙДАЛИМИ?

Ҳурматли редакция! Ичимлик сода яра касаллигини тузатади, деган гап тўғрими?
М. ҲАЛИЛОВА, ўқитувчи.

Яра касаллигида ичимлик сода ичиш керак, деган гап нотўғри. Афсуски, меъда яраси ва ўн икки бармоқ ичак яраси билан оғриётган баъзи беморлар жигилдон қайнаши (бу касалликнинг аломатларидан бири)ни босиш учун ичимлик сода ичадилар.

Бунда улар меъдадаги нордон нарсанинг қизил ўнгачга келганида жигилдон қайнашини мутлақо ҳисобга олмайдилар, бу ҳолат фақат меъда ширасининг кислоталилиги ошганда эмас, балки у нормал бўлганда ,кислоталилик камайиб кетганда, ҳатто меъда ширасида озод хлорид кислота мутлақо бўлмаганда ҳам кузатилади. Шунинг учун жигилдон қайнаши ҳар доим яра касаллигининг аломати бўлавермайди.

Бироқ ичимлик сода хлорид кислотани нейтраллаш хусусиятига эга бўлганидан аҳволни бир оз енгиллаштиради, аммо унинг фойдаси узоққа бормайди. Бунда ичимлик сода ва кислотанинг ўзаро таъсири натижасида ҳосил бўлган углерод оксид меъда безларини таъсирлайди-да хлорид кислота яна жадал ишланиб чиқа бошлайди.

Сиз ичимлик содага ишонсангиз, дарддан қутулиш ўрнига уни ўтказиб юборишингиз мумкин. Вақтида врачга бориб даволансангиз, жигилдон қайнашидан ва яра касаллигининг бошқа аломатларидан қутуласиз.

М. ОРИФЖОНОВА,
тайёрлаган.

Ушбу суратдаги қувноқ чеҳрали қичқинтойлар «Малина» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли болалар боғчасида тарбияланишади. Уларнинг устидаги ўзларига ярашиб турган кийимлари ҳам шу корхонада тикилган. Бу кийимларни тикаётган ишчилар шу болаларнинг ота-оналари, катта аналари ва опаларидир.

Бирлашма коллективи аҳолига кўплаб кенг истеъмол буюмлари етказиб бериш йўлида зўр бериб меҳнат қилаяпти. Бу ерда болалар учун тайёрланаётган трикотаж буюмлар умумий маҳсулот ҳажмида қарийб 65 процентни ташкил этади. Қичқинтойларга аталган буюмларнинг кўпчилигини фасҳли беш қиррали белги безаб турибди.

Фан ва техника янгиликлари

«ТЕМИР» ДАРАХТ

Эстониялик олимлар технологиясига мувофиқ ишлов берилган ёғоч конструкциялар металлдек пишиқ бўлади.

Қурилишда унча ярамайдиган баргли ўсимшоқ дарахтлардан тилинган оддий тахтага вакуум шароитида сланец смола аралашда состави сингдирилади, сўнгра сопол сингари печда пиширилади. Смола ёғоч-нинг жамики говакларига кириб борар экан қотади ва бундай ёғоч энди намликка ҳам, ўтга ҳам, биологик актив моддаларга ҳам бардош беради-ган бўлиб қолади. Термик ишлов бергунга қадар конструкцияга ишлатган ҳар қандай шакл бериш, масалан тахтани ғилдирак қилиб эгиш мумкин.

Шундай ишлов берилган ёғоч конструкциялар одатдаги конструкцияларга нисбатан икки баравар кўп вақт хизмат қилади.

К. ЗАХАРОВ,
ТАСС мухбири.
Таллин.

ҲОДИСА

ДОВЮРАК ЧЎПОН

Дилижон ўрмонларини қуршаган қишлоқларда яшайдиган кўпгина чўпонлар ва овчилар кўкраги қашқа ва қулоғи ўқдан чиноқ бўлган шу айёр бўрини кўпдан бери ўлдирмоқчи бўлар эдилар. Бу катта ва учқир ҳайвон пода ва отарларни неча бор тўс-тўполон қилиб, ҳар сафар навбатдаги қурбонини бемалол олиб кетишга улгурар эди. Шундай қилиб, бўри баланд тоғликдаги Гош қишлоғининг чўпони М. Бабаян билан учрашмаса, унинг номи «қўлга тушмас» бўлиб кетишига сал қолганди.

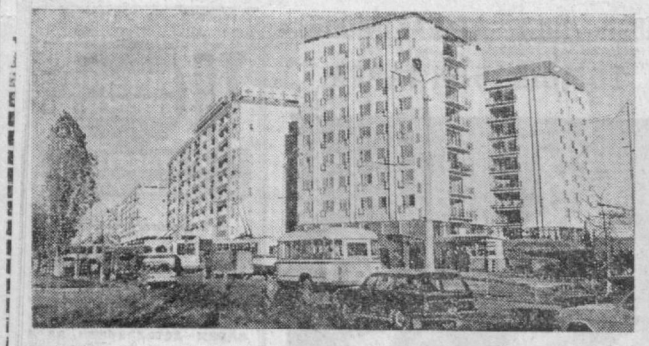
Чўпонлар подани тоғдан қишлоққа ҳайдаб тушаётиб, чорва учун пастгина говланган тўқтонда тунагани тўхтадилар. Бўри тун оралаб шу ёққа келди, лекин Бабаян хушёр тургизди. У кўздор бир таёқни ушлаб, қароқчининг бошига боплаб туширди. Етиб келган ўртоқлари ёрдамида гангиб қолган бўрини боғлаб олишди.

Ёш чўпонни «бўриларга қирон келтирувчи» дейишади. У бўрилар билан 14 марта яккама-якка олишган ва ҳамиша голиб келган. Ҳамма ҳолларда ҳам оғир таёқ бирдан-бир қурол бўлиб келган.

(ТАСС мухбири).
Гош,
Арманистон ССР.

Ленинабад ишчиси газетасининг ЯКШАНБАЛИК ИЛОВАСИ

9 ДЕКАБРЬ, 1961 й.

Бугунги Тошкент.
СУРАТДА: Хадра майдонининг умумий кўриниши.
М. Нуриддинов фотоси.

• ФАН—БЕШ ЙИЛЛИККА

ТОКЗОР УЧУН «МАЛҲАМ»

Молдавиядаги «Клишево» совхоз заводининг соҳибкорлари гектар бошига одатдагидан 50 центнер кўп узум олишлари учун ҳатто ток касаллиги ҳам ҳалақит бермади. Бунинг устига етиштирилган узум сифати яхши бўлди.

Республика фанлар академиясининг биологлари қуриб қолаётган токзорни барқ урдириб юбордилар. Улар ток барглари ва новдаларида бор ва руҳнинг камлигини аниқладилар. Олимлар ўғитга ана шу микроэлементлардан қўшишни ва уни ўсимликларга пуркашни тавсия қилдилар. Натижада ток тезда ўзини тутиб олди ва узум етилиши икки ҳафта тезлашди. Ҳар гектар токзор хўжаликка уч юз сўмга яқин фойда келтирди.

— Ўсимликда микроэлемент камлиги одатда баргларининг тусига, айрим органлари шаклининг ўзгаришига қараб аниқланади. — дейди Молдавия Фанлар академиясининг академиги С. Тома. — Ташқи белгиларига қараб, касалликнинг узайиб кетганлигини аниқлаш қишлоқ хўжалиги ходимларини қониқтирмайди. Улар вақтида профилактик чораларини кўришлари учун тупроқдаги микроэлемент миқдорини, ҳар бир участкада микроэлементга бўлган эҳтиёжни аниқ билишлари керак. Микроэлементлардан фойдаланиш борасида биз таклиф этган метод макажўхори ҳосилини гектар бошига 8 центнергача, узум ҳосилини 48 центнергача, лавлаги ҳосилини эса 70 центнер ортиқ кўпайтиради ва маҳсулот сифатини ҳам яхшилайди. Ҳозир Молдавияда экинларга ўзига хос тез ёрдам хизматини ташкил этиш программаси ишлаб чиқилмоқда. Ўсимликлар таркибидаги микроэлементлар миқдорини аниқлайдиган оригинал тезкор методлар таклиф этилди. Ерларни биохимик таркибига кўра картага олиш бошланди.

(ТАСС).

• ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

«ЧЕРЕПАХА» ЕРНИ ТИНГЛАЙДИ

Ихчам автомат «Черепаха» сейсмостанцияси ер пўстлоғини ўрганиш имкониятларини кенгайтириб беради. Олмаотадаги «Казгеофизприбор» заводи бу янгиликни ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Шу аппаратларнинг бир тўпи москвалик олимларга юборилди.

«Черепаха» геологларнинг оддий рюкзагига жо бўлади, уни бир киши бошқа тадқиқот участкасига кўтариб бора олади. Аппарат кичик бўлишига қарамай зилзиларни, тоғ кўчкилари вужудга келтирган силкинишларни, катта чуқурликда ер пўстлоғининг устида юз берувчи озгина ўзгаришларни ҳам қайд этади.

Қозоғистонлик сейсмологлар зилзилаларни прогноз қилиш учун шу кўчма станциядан фойдаланяптилар. Хавфли зоналар картаси тузилмоқда. Шу районларга олдиндан «черепаха»ли мутахассислар десанти вертолетдан туширилмоқда. Дастлабки силкинишлар тўғрисидаги маълумотлар электрон ҳисоб машинасида ишлаб чиқилгач, эҳтимол тутилган табиий офатни аниқлашга имкон беради.

Микросейсмостанция мамлакатнинг шимолидаги мангу музлик зонасида, шунингдек жанубда, Тянь-Шань ва Помир тоғларида синовдан яхши ўтди.

РЕГИСТОНДА ЎТИЛГАН ДАРС

Қўнғироқнинг овози Самарқанддаги 1-мактаб тўртинчи синф ўқувчиларини Регистонга чорлади. Дарсни эса ўқитувчи эмас, балки Ўзбекистон халқлари маданияти ва санъати тарихи давлат музейининг илмий ходими бошлади, Шундай қилиб, болалар кўз олдида узоқ замонлардаги ишлар жонланди. Болаликдан таниш мадраса қиёфаси янгича бўлиб кўринди.

Экскурсия дарслари мактаб дарсларининг жадвалига тез-тез киритилиб турибди. Архитектура дурдоналари билан таништириш ўқувчилар программанинг тарихга доир бўлимларини чуқурроқ ўрганишларига ёрдам бермоқда. Музей ҳузурида очилган «Еш экскурсовод» тўгарагига ўнлаб болалар қатнашмоқда. Каникул кунларида тўгарак аъзолари музей залларида навбатчилик қилмоқдалар, тенгқурларига экспозицияларни тушунтириб бермоқдалар.

Мактабларга келувчи турли кўчма виставкалар ўз ўлинни музейдан бошлайди. Улар ўқувчиларни самарқандликларнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари билан, уларнинг беш йиллик биринчи йили вахтасидаги ишони ишлари билан таништирмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми материалларига махсус виставка бағишланган. ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида ёшларнинг партия ветеранлари билан, Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун олиб борилган жанг қатнашчилари билан учрашувлари ташкил этилмоқда.

(ЎзТАГ).

• *Текинхўрларга шафқат йўқ!*

ҚАЛЛОБНИНГ ҚИЛМИШЛАРИ

Қаллоблар, товламачиларнинг мақсади ҳамиша бир хил бўлади. Улар турли хил найранглар билан кишининг пинжига кириб, унинг пули ёки бирон-бир нарсасини ўмариб кетиш пайига тушишади. Баъзилари бирон бир ноёб буюм олиб бераман, айримлари квартира олишингизга ёрдам бераман деб, лақиллатишади. Республика тайёрлов министрлигининг Тошкентдаги автобазаси шофёри, Бийск кўча, 25-уйда турувчи Муҳамед Оғалиев эса қаллобликнинг антиқа усулини ишлатиб, осон йўл билан чўнтагини қаппайтирмоқчи бўлди. У ўз қилмишларини қанчалик яширишга ҳаракат қилмасин, барибир одил суд олдида жавоб беришга мажбур бўлди.

Қаллобнинг қилмишлари қуйидагича: Оғалиев автобазадан Свердловск шаҳрига командировкага борадиган бўлиб қолди. У машинада станок олиб бориб, ўша ерга топшириб келиши лозим эди. Аввалига сафардан шахсий манфаати йўлида фойдаланиш, яъни у ёққа бирон бир юк қўшиб олиб кетиб, пул ишлашни мўлжаллади. Шу мақсадда Олой бозорида айланиб юриб, ўшлик Айтмарак Холмамбетов ва Ўрозмамат Эшматов деган кишилар билан танишди. Улар томорқаларида етиштирилган олма ва саримсоқ пиёзни сотишаётганди. Олманинг ҳар килограммини 2 сўмлигини билган Оғалиев Свердловскда уни 4 сўмдан оптиққа сотиш мумкинлигини айтди ва янги танишларни ўша ёққа боришга қизиқтирди. Холмамбетов ва Эшматов сотиладиган маҳсулот ҳали кўп эканлигини ҳисобга олиб, Оғалиевнинг таклифига розилик билдиришади. Муҳамед 4,5 тонна олма, 350 килограмм саримсоқ пиёзни машинасига юклаб, йўлга равона бўлади. У кетиш олдидан кира ҳақи сифатида мол эгаларидан 2 минг сўм пул олади. Холмамбетов ва Эшматов Свердловскка самолётда учиб бориб Оғалиев билан бозорда учрашишга келишишади.

Оғалиев йўлда бора туриб, фикри бузилди. Дастлабки 2 минг сўм пулни ўмаргандан сўнг нафси ҳакалак отиб кетди. У кира ҳақи билан чекланмай, машинадаги юкка ҳам кўз олайтирди. Муҳамед мол эгаларини ҳийла-найранглар билан лақиллатиш режасини тузади.

Холмамбетов ва Эшматов Свердловск бозорида келишилган кундан бошлаб Оғалиевни роса кутишади. Муҳамед у ерга олти кун кечикиб боради. У «машинам йўлда— Челябинск областида бузилиб қолди, шунинг учун кечикиб келдим. Мен билан бирга бориб молингизни олинг»— дейди. Шундай қилиб, уччаласи йўлга тушишди. Оғалиев аввалига «60 километр йўл босганимиздан сўнг машинам бузилиб ётган жойга етиб борамиз», дейди. Лекин қарийб 300 километр йўл босилса ҳам у айтган жойдан дарак бўлавермайди. Бундан хавфсираган Холмамбетов ва Эшматов Муҳамеддан ажралиб, Тошкентга қайтишга мажбур бўлишади. Улар Оғалиевга маҳсулотлар учун Тошкентга ҳисоб-китоб қиламиз, дейишади.

Мол эгалари Тошкентга қайтишгач Оғалиевнинг уйига қатнайверіб, роса чарчашади. Улар дастлаб «Муҳамед ҳали келмади», деган жавобни эшитишган бўлса, кейинчалик Оғалиев уларнинг кўзига кўринмай қочиб юрди. Орадан ярим ой ўтгандан сўнг унга учрашишганда эса яна устамонлик қилиб, Холмамбетов ва Эшматовни лақиллатди. У «Сизларнинг маҳсулотингизни Челябинск область, Чесмен районидаги қишлоқ матлубот жамиятига топширдим, мана шу ҳақдаги ҳужжат, бориб пулини олишингиз мумкин», дейди. Унинг бу гапига ишонган маҳсулот эгалари оворан сарсон бўлиб поездда Оғалиев айтган жойга етиб боришди. Қишлоқ матбуот жамиятига учрашишганда ҳақиқатан ҳам Оғалиев олма ва саримсоқ пиёз топширганлиги маълум бўлади. Лекин Муҳамед бу маҳсулотлар учун жами 3960 сўм пул олганлиги қайд этилганди Холмамбетов билан Эшматов шу ҳақда матбуот жамиятидан справка олишиб, кайфиятлари хуфтон бўлиб Тошкентга қайтишди.

Шундан кейин жабрланувчилар яна икки марта Оғалиевнинг уйига боришади. Муҳамед «Пулингизни эртага қайтараман», деган баҳона билан уларни ўн кунгача алдаб юради. У маҳсулот эгаларининг кўзига кўринмай, анчагача сарсон қилади. Жабрланувчилар милицияга мурожаат қилиб, товламачини жавобгарликка тортишни сўрашди.

— Оғалиевнинг жиноий иши жабрланувчилар, гувоҳларнинг кўрсатмалари тергов материаллари билан тўла асослаб берилди. — дейди Киров район прокурорининг катта ёрдамчиси Омон Раҳматуллаев.— У Киров район халқ суди ҳукми билан уч йарим йил муддатга озодликдан маҳрум қилинди. Чиқарилган ҳукмга кўра жабрланувчиларга Оғалиевдан улар кўрган зарар ундирилади.

Қилмиш-қидирмиш, деб бежиз айтилмаган. Оғалиев ўзини турли оҳангга солмасин, қилмиши олдида жавоб берди. Ўшбу воқеадан хулоса чиқариш, жабрланувчиларнинг ҳатти-ҳаракати ҳақида фикр юритиб, мулоҳаза қилиш ўринлидир. Улар ўз ишлари битишини кўзлаб, давлат машинасидан шахсий бойлик орттириш йўлида фойдаланишга бефарқ қараганлар. Бу билан энг аввало белгиланган тартиб-қоидаларининг бузилишига йўл очиб беришган. Шунингдек, Оғалиевнинг товламачилик қилишига маълум даражада шарт-шароит яратиб беришган. Холмамбетов ва Эшматов ўз маҳсулотларини Тошкентнинг ўзида сотишлари ёки давлат тайёрлов идораларига топширишлари лозим эди. Нафси ҳакалак бу одамларнинг ҳам аслида Оғалиевдан фарқи йўқ.

С. САИДАЛИЕВ.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

Ўтган шанба Австриядаги Цистерсдорф шаҳарчасининг марказий кўчалари ҳувиллаб қолди. Қизғин савдо-сотиқ бўладиган ва кўп йўловчилар йиғиладиган жойлар бўм-бўш эди. Полиция машиналаригина ғизиллаб ўтиб, радио карнай орқали аҳолини уйдан чиқиш хатарли эканлиги тўғрисида огоҳлантирар эди. Маҳаллий циркдан қочган олтита арслон бунга сабаб бўлди. Ҳайвонларни шаҳар кўчаларидан излаб топиб, уларни қафасга киритиш учун ҳайвон ўргатувчи билан полициячиларга бир неча соат керак бўлди.

∴ ∴ ∴

Уганданинг ғарбида жойлашган бир неча қишлоққа бабуин маймунлар қирон келтирди. Ҳайвонлар экинларнинг кўп қисмини йўқ қилди, бабуинларнинг одамларга ҳужум қилган ҳоллари ҳам бўлди. Яқин атрофдаги қўриқхонадан маймунлар катта подаси шу районга келганди.

∴ ∴ ∴

Шимоли-Шарқий Ассам штатида ниҳоятда кам учрайдиган катта бир йиртқич қуш тутилганлиги тўғрисидаги хабар ҳинд олимларини ҳайратга солди. Сиртдан бургутга ўхшаб кетадиган бу қанотли қайси турга киришини мутахассислар ҳозирча аниқ белгилай олмай турибдилар. Қуш қанотларининг қулочи 5 метрга, вазни эса 15 килограммга боради.

Қуш тасодифан тутилди: у қўниб турган шох тўсатдан синиб кетди. Қанотли йиртқич ерга қулаб тушди ва шу жойдан ўтиб бораётган ўрмончилар тутиб олдилар. Яқин фурсатда парранда Ассам штатининг маъмурий маркази— Гаухати шаҳрининг ҳайвонот боғига топширилади.

∴ ∴ ∴

Француз спортчиси К. Марти Атлантика океанини Виндсерфда сузиб ўтишга уриниб кўрмоқчи. У шу ғалати сафарга Дакар портидан жўнаб кетди. Портчи 30 кун мобайнида (йўлда унга чоғроқ кема ҳамроҳ бўлади) 5 минг километр масофани сузиб ўтиб, Мартиника оролигача етиб бормоқчи.

∴ ∴ ∴

Французлар Ги Брути ва Жан Луизлар дунёда энг катта бошқотирмани тузиб тугатгунликларига қадар бир неча бор терлаб пишишларига тўғри келди. Улар тузган кроссворд узунлиги беш метр, эни уч метрни ташкил этади. Буни ечиб ҳал этиш учун 50 минг катак ичига 18 мингта сўзни топиб ёзиб чиқиш лозим бўлади.

∴ ∴ ∴

Чилилик 55 ёшли аёл Леонтина Альвина серфарзандлик борасида одатдан ташқари рекорд ўрнатди. У ўз ҳаёти давомида 36 ўғил ва 15 қиз — яъни 51 фарзанд кўрди. Биринчи чақалоқини ўн тўрт ёшлигидаёқ дунёга келтирган. Қай йўсинда бундай кўрсаткич юзага келди? Леонтина тўрт маротаба иккитадан эгизак туғди. Ҳозир фарзандларидан 42 ўғил-қиз соғ-саломат ҳаёт кечирмоқдалар.

∴ ∴ ∴

Соломон оролларида врачлар хизматига одатда картошка билан ҳақ тўланади. Врачнинг бир маротаба ташриф буюриши бир дона катта картошка баҳосида. Лекин бундай тўлов оддий кунлар ва кундузи амалда бўлади. Тундаги тиббий ёрдам эвазига бешта катта картошка тўланади. Бу миқдор шанба кунги эрталаб ҳам амал қилади. Тушдан сўнг эса тўлов ҳақи икки баробар ортади ва шу бўйича бу миқдор душанба кунгача амалда бўлади.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
11, 12, 13, 18 ДЕКАБРЬ СОАТ 14, 17, 20.00 ДА;
14, 15, 16, 17 ДЕКАБРЬ СОАТ 17 ВА 20.00 ДА
Стас НАМИН раҳбарлигидаги
«ГУЛЛАР» РОК ГРУППАСИНИНГ
КАТТА КОНЦЕРТИ
БИЛЕТЛАР МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИ КАССАЛАРИДА ҲАР КУНИ СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА СОТИЛАДИ.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.
Справкалар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53.
Марказий «Юбилей» спорт зали атрофида транспортлар кўпайтирилади ҳамда автомашиналар учун тўхташ жойи ташкил этилган.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
9 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ
ЯНГИ ПРОГРАММА
СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИНИНГ
ГАСТРОЛЛАРИ
Цирк санъатининг ҳамма жанрларидан турли хил программа намойиш қилинади.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.
Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.
Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда. Телефон 44-35-91.

Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг
ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМБИНАТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича:
ҚЎШИМЧА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
пойафзал ремонти бўйича мастер. Ўқиш муддати— 4 ой. Стипендия— 60 сўм; эркаклар залининг сартароши, аҳолининг якка тартибда буюртмаси бўйича мебелларни тайёрлаш ва ремонти бўйича мастер, плоскофанговали машиналарда тўқишнинг тўқувчилари, рангли фотосурат ишлари бўйича фотограф. Ўқиш муддати —9 ой, стипендия ойига 30 сўм.
16 ёшдан 30 ёшгача бўлган, 8— 10-синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.
Машғулотлар 1982 йилнинг январь ойида бошланади.
Битирувчилар ўқишни тугатганларидан кейин Тошкент шаҳридаги маиший хизмат корхоналарига ишга юборилади.
Ўқиш вақти узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.
Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-формали), турар жойидан справка, 3 та фотосурат (3х4 см.),
Ушбу адресга мурожаат этилсин: 700053, Тошкент шаҳри, Киров райони, 1-Мингўрик кўчаси, 9-уй (19, 115-автобуслар; 2, 16-трамвайларнинг «Ўзбексельмаш» заводи бекати). Телефон 35-25-64.

«КРАСНОВОСТОЧНОЕ» ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ
трамвай ва троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган
5 ВА 6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Курсларга қабул қилинганлар шаҳар электротранспортидан бепул фойдаланадилар ва уларга 50 процент қийматига формали кийим-бош берилади.
Ёлғиз кишиларга депо яқинида жойлашган ётоқхонадан жой берилади
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Красновосточний кўчаси, 3-«а» уй (1, 17-«э», 102-автобуслар; 18-троллейбус; 13, 22-трамвайларнинг «Красновосточное» депоси» бекати).

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги
ТОШКЕНТ ЎРТА ҲУНАР-ОШПАЗЛИК БИЛИМ ЮРТИ
1981 — 1982 ўқув йили учун
ҚЎШИМЧА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Билим юрти турли разряддаги юқори малакали ошпазлар, кондитерлар тайёрлайди.
Ўқиш муддати 10 синф маълумоти борлар учун — 2 йил, 8-синфни битирганлар учун — 3 йил.
Ўқитиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.
Ўқиш 2 январдан бошланади.
Ўқишга Ўзбекистон шаҳарларида яшовчи 15 — 20 ёшдаги ёшлар кириш имтиҳонисиз қабул қилинади.
Битирувчиларга ошпаз ёки кондитерлик мутахассислиги билан бир қаторда ўрта маълумоти ҳақида диплом берилади.
Барча ўқувчиларга ойига 32 сўмдан 41 сўмгача стипендия тўланиб, бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.
Билим юрти қошида волейбол, футбол, сузиш каби спорт секциялари билан бир қаторда хор, ўзбек ансамбли каби бадиий тўгараклар мунтазам равишда ишлаб туради.
Ўқиш даври иш стажига қўшилади.
Ишлаб чиқариш практикалари Тошкент шаҳридаги йирик ошхона ва ресторанларда олиб борилади.
Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топшириш лари шарт:
директор номига ариза, автобиография, 6 дона 3х4 см. ҳажмидаги расм, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), характеристика, яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, савдо ёки умумий овқатланиш трестидан йўлланма.
Бизнинг адрес: 700071, Октябрь район, Самарқанд дарвоза кўчаси, 60-уй (4, 9, 11-трамвайлар, 29, 32, 34, 36, 43«э», 90-автобусларнинг «Оқтепа» бекати). Телефонлар: 78-26-27, 78-82-69.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ
ГОСКОМТРУД УзССР
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
А. ИКРОМОВ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА
токарлар, фрезерчилар, слесарь-ремонтчилар, автослесарлар, контролерлар, темирчилар, сайқал берувчилар, бўёқчилар, чархловчилар, стропалчилар, радиомонтажчилар, регулировкачилар, ўровчилар, ҳайдовчилар, дурадгорлар, пармаловчилар.
СЕРГЕЛИ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА
монтажчилар, радио аппаратуралар ва приборларни регулировка қилувчилар, токарлар, фрезерчилар, слесарь-асбобсозлар, слесарь-сантехниклар, слесарь-вентиляцнячилар, слесарь-йиғувчилар, гальванчилар, юкчилар, аниқ механика приборлари бўйича инженерлар, радио аппаратсозлиги бўйича инженерлар, электрон приборлар бўйича инженерлар, автоматика ва телемеханика бўйича инженерлар.
Турар жойларни капитал ремонт қилиш бўйича ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА
сувоқчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар,
СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИДАГИ ЕНГИЛ САНОАТ КОРХОНАСИГА
ипак эшувчилар, пиллани буғлатувчилар, ўровчилар.
КИРОВ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА
ҳаводан суратга олувчи фотографлар, фотолаборантлар, оригиналларни катталаштириш учун буюртмаларни қабул қилувчилар, бухгалтерлар.
СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИДАГИ УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА
ошпазлар, қандолатчилар, буфетчилар, фаррошлар, ишчилар, бухгалтерлар.
МАЪЛУМОТЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ УЧУН УШБУ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ЭТИЛСИН:
МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ— Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.
ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — 2-квартал, 3-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ—Ш. Руставели кўчаси, 62-уй.
ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ —М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 89-уй.
С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ — 22-квартал, 13-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/XII да **Гурунг** (премьера).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/XII да **Хизматингизга тайёрмиз**, 11/II да **Кулги кечаси**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (19.30).

КИНО

9 ДЕКАБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«МАРДЛИК УЧУН ЧИНИҚИШ» — **Восток**.

«ТАЛЛИН ОСМОНИДА» — **Дружба**.

«МОСКВА ЖАСОРАТИ» — **Москва**.

«УЙИНГИЗГА ТИНЧЛИК-ОСОИШТАЛИК ТИЛАЙМАН» — **Фестиваль**.

«РАИС» — **Нукус**.

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОТИШ ҲУҚУҚИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **ВЛКСМ 30 йиллиги ном.** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Узбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Лисунов номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«СИРЛИ ЗАНЖИРЧА» — **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-14-59).

«ТУНГИ АЛВАСТИЛАР» ОСМОНИДА» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

ЭКРАНДА ЗАНГОРИ

9 ДЕКАБРЬ— ЧОРШАНБА
Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.45 «Рус тили». 18.15 «Горнчилар, қаердасиз?». 18.45 «Экономика тежамли бўлмоқ керак». Мамлакатнинг йирик конларидаги пармаловчиларнинг иш тажрибасидан. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Қалбга яқин қўшиқлар». 20.30 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Ҳамма нарсадан азиз». Тарихий-публицистик киноэпопея. 3-фильм —«Мураккаб дала». 21.30 «Время». 22.05 Н. А. Некрасов туғилган куннинг 160 йиллигига. «Рус аёллари». Поэма. 22.40 «Дунё воқеалари». 22.55 Катта симфоник оркестрининг концерти. Солист— халқаро конкурслар лауреати Г. Жислин.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 «Халқаро панорама». 20.15 «Қуёш хазинаси». 21.00 «Музикали Каунас». 21.15 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 «Миклухо-Маклай». Бадиий фильм. 23.35 «Калуга вариантн». Телевизион ҳужжатли фильм.

Узбекистон телевидениесининг программаси

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Мактаб ўқувчилари учун. «Тенгдошларинг ижоди». 18.35 «Бу мангу нурни эъзозла». Ҳужжатли фильм. (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Пардаев ҳамда Қўқон музикали драма ва комедия театрининг солисти Х. Умарова концерти. 20.30 «Ахборот». 20.50 Тошкент электрон техника заводи рақс ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Афсус-надомат». Бадиий фильм. 1-серия. 23.10 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.25. Кўрсатувлар программаси.

10 ДЕКАБРЬ— ПАЙШАНБА
Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Ҳамма нарсадан азиз». Тарихий— публицистик киноэпопея. 3-фильм. «Мураккаб дала». 11.05 «Горнчилар, қаердасиз?». 11.50 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 12.30 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Бирлашган Миллатлар Ташкилоти болалар фонди (ЮНИСЕФ) ташкил этилганлигининг 35 йиллигига «Болалар номидан» Ҳужжатли фильм. 15.50 «Гилей амакининг ҳаёт ва китоблари». В. Гиляровский асарлари саҳифаларида. 16.45 Бадиий коллективлар концерти. Иркутскдан олиб кўрсатиладн. 17.10 Шахмат мактаби. Оқ рух. 17.40 МПЛА— Меҳнат партияси ташкил этилганлигининг 25 йиллигига. «Агостиньо Нето, Кураш поэзияси». Ҳужжатли фильм. 18.10 «Заря Востока» газетасининг соврини учун қўл тўпи бўйича Халқаро турнир. Эркаклар. СССР— Югославия терма командалари. 2-тайм. Тўпланишдан олиб кўрсатилади. 18.40 «Миллионлар ленинча университети». Қўл меҳнатини механизациялаштириш ҳақида. Кўрсатувда иқтисод фанлари докторн, профессор В. Г. Костаков иштирок этади. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». 20.00 Н. Осипов номли Давлат академик рус халқ оркестрининг концерти. 20.30 Марказий телевидение экранида биринчи марта «Ҳамма нарсадан азиз». Тарихий— публицистик киноэпопея. 4-фильм. — «Тинчлик ёки уруш». 21.30 «Время». 22.05 Фигурали учиш бўйича «Московские новости» газетасининг совғини учун Халқаро мусобақалар. Жуфт бўлиб учиш. Қисқа программа. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 РСФСР халқ артисти В. Третьяков ҳамда СССР Давлат академик симфоник оркестри ижросида П. И. Чайковский асарлари.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 «Сиз бунга қодирсиз». Ихтирочилар конкурси. 20.15 «Қишлоқ янгиликлари». 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 «Шаҳрим қолдузи». Бадиий фильм. 23.40 А. Скрябин. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун концерт.

Узбекистон телевидениесининг программалари

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильм. «Бим, Бам, Бом ва Бўри». 18.20 «Ёшлик студияси кўрсатади». «Эстафета давом этади». 18.50 «Фан уфқлари». 19.20 «Ҳаёт мактаби». Л. Н. Брежневнинг «Эсдаликлар» китоби ҳақида. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Шеърият билан учрашув». Туроб Тўла. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбек Давлат филармониясининг солистлари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қ. Искандаров ва Г. Юсупова концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Турмуш ва маданият». 22.30 «Афсус-надомат». Бадиий фильм. 2-серия. 23.35 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳар дорихоналар бошқармаси маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари, 38-дорихона мудири С. Ҳ. Иноғомҳўжаевга отаси

Иноғомҳўжа БОЛТАХЎЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

«Ташплодоовощ»нинг Куйбишев район улгуржи чакана савдо идорасининг маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари 2-база раҳбари У. Ҳасановга рафиқаси

Насиба ҲАСАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83 совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот—33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими —33-61-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.
9 ДЕКАБРЬ, 1981 й. Р— 07452. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, В-2524. Индекс 64691. 9